

Bruožai

— Rao V. G. —

LENKŲ KVILINGŲ SKAIČIUS AUGA.

MAŽVYDIS IR SOVIETAI.

JAUNIMO NUOMONĖ.

Bendro Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo selimas New Yorke, kaip matyti, praėjo be ypatingo triukšmo. Didžiumą delegatų sudarė rytiečiai ir jie viską savaip tvarkė. Kaip nekalbėsi, ką nesakysi, bet šis fondas negali aprūpinti nei dalies to, ko iš mūsų tikisi ir laukia tremtiniai. Vargai yra taip dideli, taip plačiai išsišakoję, kad teks kreiptis į Dėdę Samą prašant jo paramos.

— o —

Kadaise visi lenkai didžiavosi tuom, kad jų tarpe nebuvo nei vieno kvilingo. Visi kaip vienas stovėję su Lenkijos vyriausybė Londone. Bet kas dabar iš to visko atsitiko? Varšuvos "seime" beliko tik kvilingai; užsienio atstovai — kvilingai; kariuomenė vadovauja išdavikais; pasidavėliai, o apie valdžią Londone nieko nebesigirdi.

Kuomet prieš penketą, šešetą metų mes išpėdavom lenkus kad taip gali su jais atsitikti, tai jie mus išvadindavo "varlėjais".

— o —

Buvęs karo sekretoriaus pava duotojas Louis Johnson išprašavo, jog trečiame pasauliniame kare Jungtinės Valstijos gali susilaukti 50 Hirošimų. Kitaip sakant, priešas gali išslykti sunaikinti 50 svarbesnių mūsų miestų.

Todėl Johnson ragina stiprinti krašto apsaugą ir paruošti visos pramonės mobilizacijos planą, kad priešas neužkluptų mus bemiegant. Ištikro, onot tos lietuvių patarles: atsargumas kaulų nelaužo.

— o —

Vilniaus bolševikų spauda pranešė, jog paminėjimui 400 metų sukaktuvių nuo pasirodymo pirmosios lietuvių knygos — Mažvydžio katekizmo, Petras Rimša turįs nuliejęs medali. Vienoje to medalio pusėje esąs paties Mažvydžio portretas, kitoje pusėje — Sovietiškos Lietuvos herbas su kūju ir piautuvu.

Jeigu patsai Mažvydis galėtų pamatyti tokį medalį, tai jis kaip matai sudaužytų jį kirviu arba akmeniu. Jis jokiu būdu nerodytų būti viename medalyje su išdavikų ir galvažudžių herbu.

— o —

Vienas jaunesnių naujos gent kartės veikėjų nusiskundė, jog senesnioji gentkartė mažai domisi lietuvių kilmės jaunimu. Iš vyresnių pusės nepasireiškia noro gelbėti jaunesniems organizuoti, tvirti savo chorą, klubus arba net palaikyti esančius. Girdi, ne jaunimas turėtų ateiti pas senesnius, bet senesni prie jaunimo.

Gal būt tuose pareiškimuose yra nemažai tiesos. Jaunieji nori veikti net ir lietuviškoje nuotakoje, bet jie negauna užteklinai patarimų, padaršimo ir paramos iš vyresnių tarpo. O tą visgi reiktų jiems suteikti.

— o —

Apie sovietiską tvarką okupuotoje Lietuvoje galime spręsti kad ir iš tokio pranešimo, kuris tilpo Vilniaus bolševikų laikraštyje "Tiesoje" Ten sakoma: "Praėjusios savaitės gale į Radviliškio šieno pristatymo punktą kasdien traukė su pilnais šieno vežimais šimtai valstiečių. Tačiau punktas buvo visai nepasiruošęs priimti šieną. Žmo-

SANNDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN

NEWSPAPER

SANNDARA

Published by the Lithuanian National League of America Consisting of 100 Branches Located in all Principal Cities of the United States Adv. Agency — 840 W. 33rd St., Chicago, Ill. Yards 4789

METAI XXXIII

PENKTADIENIS, LAPKRIČIO-NOVEMBER 7 D., 1947 M.

No. 45

Lietuvos Ministro Memorandumas Jungtinėms Tautoms

St. Mikolajczyk Žada Atvykti į Ameriką

Skaitlingiausios lenkų liberalų valstiečių (ludowcy) partijos vadas Stanislovas Mikolajčikas pabėgo iš Lenkijos ir dabar yra Anglijoje. Ir, jis tikisi, su laiku atvykti į Suvienytas Valstijas.

Prieš dvi savaites buvo paskelbta, kad Lenkijos valstiečių partijos vadas S. Mikolajčikas dingo iš Varšuvos. Buvo spėliojama, kad jį bus pagrobusi raudonoji bolševikų gestapo arba jis yra kur nors pakeliui į užsienį. Šią savaitę jis bėgdamas iš Lenkijos perėjo vakarinę bolševikų valdomą Vokietijos zoną ir atsidadė anglų zonoje, iš kur jis lėktuvu buvo nugabentas į Angliją.

Kai naciai buvo okupavę Lenkiją, Mikolajčikas buvo Anglijoje sudarytos egzilinės Lenkijos vyriausybės narys. Karui pasibaigus, sąjungininkų įkalbėtas, jis grįžo į Lenkiją, norėdamas bendradarbiauti su bolševikais kalicinėje Lenkijos vyriausybėje. Iš to bendradarbiavimo niekas neišėjo, skaitlingiausia lenkų liberalų valstiečių partija bolševikų buvo visokiais būdais persekiojama, jos nariai gaudomi ir partijos skyriai uždarinėjami.

Atvykęs Anglijon Mikolajčikas laikraštiniams papasakojo, kad jis bėgo vengdamas mirties, kurią jam rengė bolševikai už antikomunistinį nusistatymą. Gerai kad Mikolajčikui pasisekė pabėgti; dabar jis galės pats papasakoti Churcillui ir kitiems dideliems žmonėms, kad su bolševikais jokio bendradarbiavimo negali būti, nes komunistai toleruoja tik tokius žmones, kurie jų akiai klausio ir vykdo jų įsakymus.

Hawaii salos yra 2,000 mylių atstume nuo San Francisco.

nės atvažiavę su šienu, turi beveik visą dieną sugaišti, kol išgana kvitus. Čia visai nesiskaitoma su braigiu valstiečių laiku.

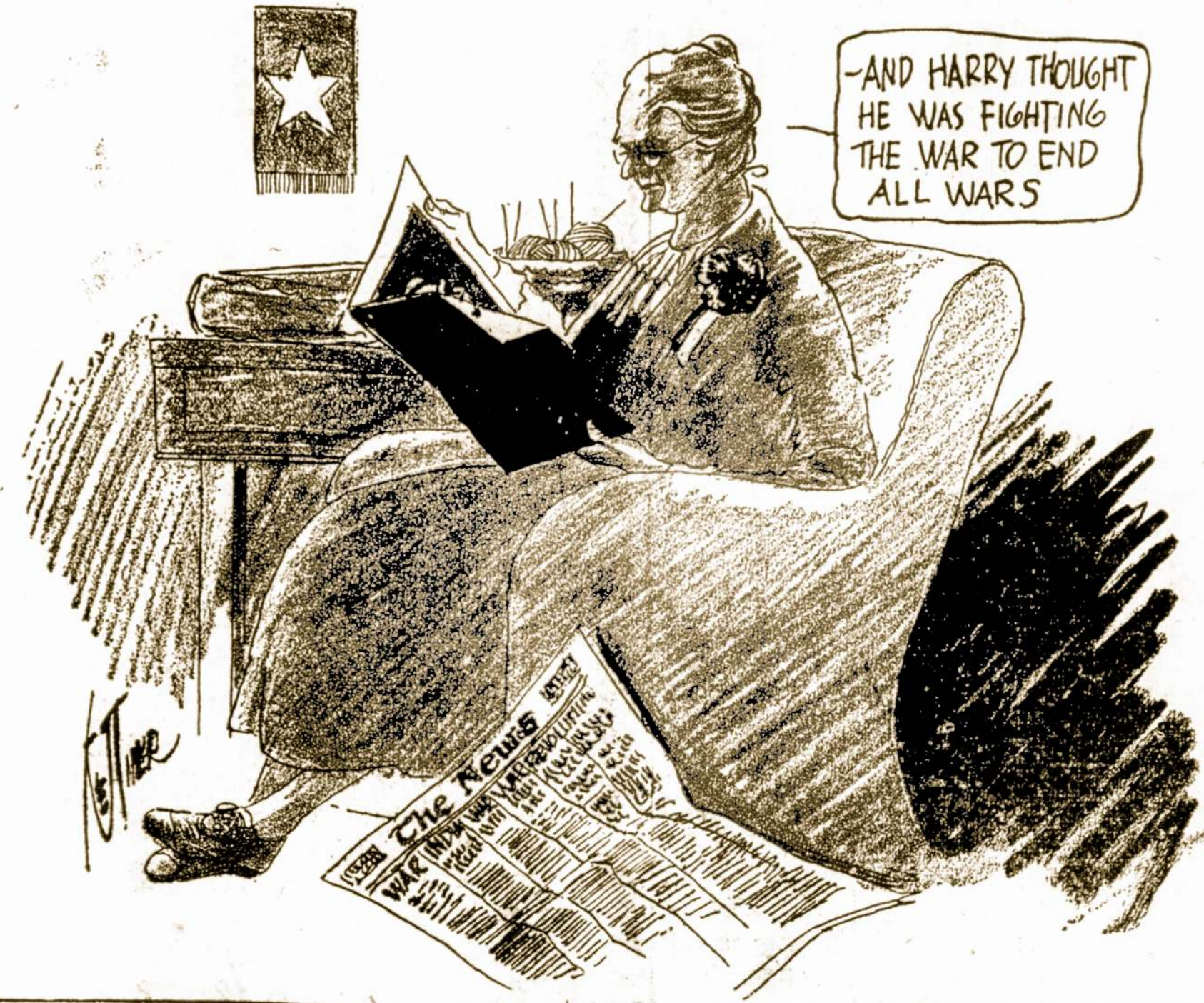
Reiškia, valstiečiai turi už dyką atiduoti šieną ir dar laukti ištisą dieną kad jį priimtų. Tai jau dvigubas žmonių apiplėšimas.

— o —

New York Herald-Tribune korespondental, kurie aplankė įvairius kraštus anoje pusėje geležinės uždangos, parsivežė vienodus įspūdžius. Sovietų valdžia ir komunistų partija Lenkijoje, Vengrijoje, Balkanuose viską pertvarko ant savo kumelio. Mokyklose jaunimą auklėja komunistinėje dvasioje, demokratines grupes žiauriai persekiojamos, privatinė nuosavybė siaurinama ir prašalinama; spaudos laisvė sutrempta.

Iš to visko matyti, jog Maskva yra nusprendusi nelaisvinti iš savo rankų tų kraštų ir paversti juos sovietiškomis provincijomis.

Armistice Day

Stalino Sunus Nenorėjo Grįžti į Sov. Rusiją

Amerikiečiai Buvo Jį Paliuosą Iš Vokiečių Nelaisvės

Belgų laikraštis "Revue Generale Belge" neseniai aprašė nuotikius Stalino sūnus Jokūbo Džugašvilį. Pereitame kare jis tarnavo raudonoji armijoje kaip leitenantas. Pradžioje 1942 metų vokiečiai paėmė jį ir nelaisvė netoli Vitebsko. Tuomet jis buvo 30 metų. Drauge su kitais nelaisviais jis buvo patalpintas Brandenburgo stovykloje, iš kurio jį išlaisvino amerikiečiai.

Amerikiečiams jis pasisakė, jog nesutinka su savo tėvu. Mas kvos NKVD. Jį keletą sykų buvo suėmusi kaip "suokalbintinką" prieš Staliną. Jokūbas Džugašvilis kritikavo sovietiską sistemą ir tuos, kurie sudaro politinį biurą. Į savo kraštą jis nenorėjo grįžti. Kas atsitiko su juo toliau, pasilieka politinė ir kariška paslaptis.

Ir Vatikanas Skundžiasi Finansiniais Trukumais

Iš Vatikano ateina nusiskundimai, jog taip vadinama Svento Petro duoklė, kurią mokėjo popiežiumi tikintieji iš įvairių kraštų, nepaprastai sumažėjo. Bolševikų okupuotieji kraštai nieko neprisiunčia ir tik pasidėkojant Amerikai Vatikanas įstengia suvesti galus.

Kainos Romoje labai aukštos. Kardinolas, gaudamas į mėnesį 60,000 lirų ne kažin ką gali įpirkti. Toji suma tai tik 100 dolerių amerikoniškais pinigais. Vyskupas gaunąs dar mažiau. Tuo būdu gal Marshallo planas turės gelbėti ir Vatikanui.

Telegramas Iš New Yorko

"Sandaros" red. M. Vaidyla, kuris šią savaitę lankėsi New Yorke ir dalyvavo BALF'o seime, prisuntė sekančio turinio telegramą:

Lietuvos Ministeris Washington pulk. P. Žadeikis įteikė Jungtinėms Tautoms memorandumą, kuriame reikalaujama, Sovietai išsitrauktų iš Lietuvos teritorijos.

Polyna Stoškus debiutavo operoje Gioconda lapkričio 7 dieną, kaip nauja Metropolitan Operos solistė.

Daužvardžiai vyksta į Worcester, Mass. aplankyti J. Rautkį, kuris sunkiai serga.

Bolševikų choras "Banga", iš Toronto, Canada, kuris vyko į Detroitą, tapo S. V. valdžios su laikytas.

Romai Truko Metus Išsirinkti Mayorą

Roma. — Šis miestas prieš metus buvo išsirinkto miesto tarybą. Atstovų skaičius taip buvo pasidalinęs, kad nei viena grupė — partija negalėjo be kitų paramos išrinkti savo žmogaus majoru. Kiekviena grupė piršo savo žmogų, bet nei viena nesutiko paremti kitos grupės kandidatą.

Bet po metų laiko ergeliavimosi, galų gale tapo išrinktas krikščionis demokratas.

Kaip sau nori, bet tokie žmonės demokratiškai negali valdytis — juos turi kas nors valdyti geležine ranka.

North Dakota Ruošias Priimti Tremtinių

North Dakotos gubernatorius Fred Aandahl yra nusprendęs paversti šiaurinės valstijos delis į tikrą rojų tremtiniam. Jis pasakyė komisijai iš 15 asmenų iširti kurios grupės tremtinių geriausiai tiktų apgyvendinimui. Naujakuriams bus suteikta žemė ir kitokia reikalinga pagalba.

Paslaptingoji Indija Ir Jos Gyventojai

Indija tebėra misterijų šalis. Jos gyventojai sudaro penktą dalį visos žmonijos. Indija tris sykius didesnė už Jungtines Valstijas. Jos plotumas nuo Kachachi iki Kalkutos siekia 2,000 mylių. Kas metai Indijos gyventojų skaičius paauga 5 milijonais.

Budistų ir braminų yra 69%; mahometonų — 23 nuos.; krikščionių tik 2 nuos. Indijoje vartojama 150 skirtingų kalbų ir 27 alfabetai. Vyrų ten yra 10 milijonų daugiau, negu moterų. Našlės sudaro 17 nuos. gyventojų.

Atgavusi savo laisvę toji šalis pasidalino į dvi valstybes: tikrąją Indiją ir Pakistaną. Koks jų likimas bus ateityje — sunku tuom tarpu pasakyti.

Amerikiečiai Kaltinami Sąryšiu Su Pfeifferio Pabėgimu

Viena. — Rusų kontroliuojamas Vienoje laikraštis "Oesterreische Zeitung" šandie apkalta Amerikos diplomatus/gelbėjimą pabėgti vengrų anti-komunistinės grupės vadu Zoltan Pfeiffer. Tai yra paprastas daktis — juos turi kas nors valdyti būti kaltas.

P-NAS ŽADEIKIS NUŠVIEČIA ESAMĄ LIETUVOS PADĖTI RUSŲ OKUPACIJOJ

Vakarų Europai Reikia Suomų "Gaspadorių"

New Yorko laikraštis "The Wall Street Journal" primena, jog Vakarų Europai nereikia Marshallo plano, bet reikia kelių gerų suomių, kurie savo darbštumų, iniciatyva ir pasišventimu bandytų duoti kitiems pavyzdį. Mažutė, apiplėšta Suomija nereikalauja amerikiečių dolerių, bet verčiasi savo pajėgom.

Tukstančiai Amerikos Piliiečių Negalinti Iš Lenkijos Išvažiuoti

Washington. — Sakoma Lenkijoje esama tarp 40 ir 50 tūkstančių Amerikos piliiečių, bet jie iš ten negali išvažiuoti, nes neprileidžiami prie Amerikos ambasados ar konsulatų. Jeigu kas tik bandė prisitarti, tuojau areštuojamas ir teisiamas kaip palaikantis ryšius su svetimais, nedrauginga valstybe.

O kiek tokių Amerikos piliiečių randasi Baltijos kraštuose, Vengrijoje, Rumunijoje, Čekoslovakijoje, Jugoslavijoje, sunku pasakyti.

Atstovybių ir konsulatų pareigūnai sako, kad jie neprileidžia prie tų žmonių, nei tie žmonės negali prieiti prie jų ir tokiu būdu nieko negali pagelbėti.

Greit Bus Teisiami Hollywoodo Raudonieji

Washington. — Kongreso komiteto pirmininkas Thomas parieškė, kad komunistai, kurie atsikakė liudyti prieš komitetą, bus greitai patraukti teisman ir nubauti "for contempt of Congress". Girdi, esa tam tikri kečiai, kurie aplenkia daug formalumų ir pagreitina procedūros eigą.

Bolševikai Areštavo Du Amerikiečius Berlyne

Iš Berlyno pranešama, kad ten bolševikai areštavo ir laiko du amerikiečius: S. V. Kariuomenės laikraščio — Stars and Stripes vertėją Joseph Fleming ir Associated Press agentūros fotografistą Henry Burroughs.

Tai jau ne pirmas kartas tokie areštai. Jie buvo suimti savo pareigose ir turėjo su savimi visas reikalingas identifikacijas, bet bolševikai to nepaiso.

Zukauskienė, mirusio Juozo Zukausko našlė, ir jos dukterė Bronislava, kurios vyro pavardė nežinoma.

Zvynakis (Zvynagevičius). Ieškomieji arba apie juos žinantieji prašomi atsiliepti į

Sovietų Užsimojimas Išnaikinti Lietuvius

Lake Success, N. Y. — Lietuvos Ministeris Washington, p. P. Žadeikis šiomis dienomis įteikė Jungtinėms Tautoms platų memorandumą, kuriame jis nurodo prie ko Sovietų Rusija eina okupuotoje Lietuvoje. Tarp kit-ko Ministeris pareiškia:

1. Badaujanti lietuviai sovietų kalėjimuose ir darbo stovyklose turi maitintis šiaudais ir kitokiomis išmatomis, jau nekalbant apie kaušą srubos savo gyvybės palaikymui.

2. Rusai Lietuvoje suorganizavo teroristų bandas, vadinamas "istrebiteli" (likvidatoriai), išnaikimui lietuvių kaimiečių ir dvasiškių ir toms bandoms suteikta pilniausia aglė plėsti, kankinti ir žudyti Lietuvos gyventojus.

3. Po du ir daugiau tūkstančių lietuvių suareštuojama ir sumetama į kalėjimus arba išstremiama į Rurijos gilumą, kur jie ir miršta.

4. Visi buvusi pareigūnai Lietuvos vyriausybėje, kurią sovietai sunaikino, buvo ištremti ir mirė nežmoniškos gyvenimo sąlygose.

Cia p. P. Žadeikis paduoda ir vardus eilės buvusių aukštųjų pareigūnų, kurie buvo išdeportuoti ir nukankinti tolimoje šiaurėje. Tie visi faktai rodo, kad raudonieji barbarai yra užsimoję visiškai išnaikinti visus lietuvius, likusius Lietuvoje žemėlėje. Tokio barbarizmo pasaulis dar nebuvo matęs ir tamsiausiosios gadyneš, kokį atlieka raudonieji "išvaduotojai".

Rodos, prieš metus laiko p. P. Žadeikis irgi buvo įteikęs tai pačiai organizacijai panašų memorandumą, bet jam nebuvo leista pasiekti pasaulio valdovų ausų; jis guli "uman rights" komisijos, kuriai pirmininkauja mūsų gerbiamoji p-nia Roosevelt, stalčiuje. Ar šis memorandumas pasiekė toliau, parodyd ateitis. Bet nors tiek gerai, kad tekstas pasiekia amerikiečių plačiąją spaudą.

Kanados Komunistų Laikraštis Nudardėjo \$100,000 ir Skolą

Toronto, Kanada. — Buvęs vienintelis komunistų dienraštis Kanadoje "Daily Tribune" iš dienraščio virto savaitraščiu. Laikraščio vadovybė pareiškė, kad turint tik 7,000 apmokėtų prenumerų, negalima įsilaikyti ir laikraštis įklimpo į skylę net \$100,000.

Reiškia iš virš 11 milijonų gyventojų, komunistų ir jiems pritarėjų yra tik 7,000.

Visam pasaulyje pagaminama 800,000 tonų aluminium.

SANDARA

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER

Published Every Friday by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA
General Office:
840 West 33rd St., Chicago Telephone YARds 4789

SUBSCRIPTION RATES:
In The United States per year \$3.00
In Canada and All Foreign Countries per year \$4.00
Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1929, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.
Sandara yra Savaitinis Laikraštis, leidžiamas kas šeštadienis
Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros.
840 West 33rd St., Chicago, Illinois
UZSAKYMŲ KAINA:
Suvienuose Valstijose metams \$3.00
Užsienyje metams \$4.00

Raudono Kvislingo Atsiliepimas Iš Vilniaus

Siomis dienomis vietinėje bolševikų spaudoje tilpo laiškas iš Vilniaus, kurio viršūnėje padėta: "Kuo Gyvena Lietuvos Žmonės". Tame laiške koks ten L. Rutėnas pašvenčia tris spalvas "Sandaros" kritikavimui už tai kad toji pereitą vasarą pažymėjo, jog Lietuvos žmonės gyvena dabar gandsis ir jog Jungtinės Valstijos yra nusitarusios sustabdyti sovietiška agresija.

Taigi, už Lietuvos žmones pasiėmė kalbėti L. Rutėnas, kurio pirmiau niekas Lietuvoje negirdėjo. Jo rašto tonas visai ne lietuviškas; išsireiškimai pasiskolinti iš bolševikų propogandos biuro. Pavyzdžiui vienoje vietoje sakoma: "Sandara" iškišo hearing yla iš savo paslaptingų gandy maišo ir visi jos gandai iš karto subyrėjo. Vargu ar "Sandara" rastų Lietuvoje žmogų, kuris suprastų kas tai 'sovietiška agresija'..."

Iš tų kelių pasakymų jau pamatai ilgas bolševikų propogandistų ausis. Pavartojimas žodžio "hearinginis" tą aiškiai išduoda, nes menkesnio kalibro komunistėlis nesupras ką ištikro tas žodis reiškia ir iš kur jis paeina.

Pasakojimas, kad "Sandara" nesurastų Lietuvoje nei vieno žmogaus, kuris suprastų šį bei tą apie sovietiška agresija, yra tiesiog kvailas pareiškimas. Lietuvos žmonės buvo pirmos sovietų agresijos aukos laike antro pasaulinio karo. Tomis nelaimingomis akumomis jie tebėra ir šandie. Jeigu Lietuvos žmonės taip nesijaustų ir nesibaureitų raudonųjų režimu, tai kam jie yra tremiami, naikinami? Kam jiems užčiauptos burnos? Kodėl neleidžiama prie jų prieti užsienio korespondentams? Kodėl už juos turi kalbėti, ir dar taip melagingai, maskolių agentai?

Toliau tas komunistų propoganditas L. Rutėnas bando apšmeižti ir sutepti lietuvių tautą, tikrindamas jog ji tikruojus agresoriu skaito tikta Jungtines Valstijas. Ir štai koku būdu jis ta pareiškia:

"Už tai kiekvienas Lietuvoje žino kas po karo tikrai varo agresija pasaulyje. Zino Lietuvos žmonės kas stato karines bazes per tūkstančius mylių nuo savo šalies ribų, kieno globojamoje šalyje siaučia pilietiniai karai, kas padeda nuslopinti kolonijinių tautų laisvės kovą, kas remia pusiau fašistinius, feodalinus režimus, kas savo pinigais siekia suardyti kitų tautų laisvę ir suverenumą. Zino apie tai Lietuvos žmonės, ir žino jie ne iš gandy, bet iš faktų..."

Kaip matome, bolševikų propoganda pradeda skeisti "faktus" buk Lietuvos žmonės mato ir tiki, jog tikruojus agresoriu yra tik Jungtinės Valstijos, statančios bazes už tūkstančio mylių ir palaikančios pilietinį karą Graikijoje. Tokią aiškia, veidmaininga melagystę gali paskleisti tiktai komunistai, kurie nepažįsta jokio padorumo ir viską iškraipo antraip.

Lietuvos žmonės, kiek dar jų liko, savo vargingas širdis yra atidavę Jungtinėms Valstijoms, kaip demokratijos simboliui ir kvilingų barškėjimui bei melagystėi skleidimui nuneigis tos tiesos. Mes plačiau išdėstėm šį visą dalyką delto, kad norėjom numaskuoti šią naują bolševikų taktiką diskredituoti Lietuvos žmones demokratinų šalių akyse.

Ką Papasakojo Atsimetęs Nuo Bolševikų?

Zinomas kolumnistas Westbrook Pegler savo straipsnyje išvilko aikštėn moralinį amerikiečių visuomenės atbukimą, kuris pasireiškė po pereito karo. Girdi, žmonės, kurie gyvena prabangoje ir džiaugiasi savo laisve, mažai atjaučia tuos, kurie skriaudžiami, žudomi ir naikinami sovietų sferoje.

Bet Westbrook Pegler klysta manydamas, jog tas atbukimas prasidėjo tik prieš porą metų. Jis buvo jau anksčiau, veik nuo to laiko, kai prez. Rooseveltą apsupo misteriška, staigiai iškilusi new-yorkiečių grupė, kuri įsipiršo būti prezidento patarėjais. Nuo to laiko aukštesnės Washingtono sferos pradėjo krypti Maskvos pusėn.

Tuos faktus neseniai iškėlė aikštėn vienas sovietišku diplomatų, ukrainiečių kilmės, D. H. Dombrowsky, kuris buvo aukštesiose komunistų partijos sferose ir artimai bendradarbiavo su

Leninu. Nutraukęs ryšius su Maskva jis pasiliko užsienyje ir vėliau atvyko į Jungtines Valstijas.

Tarp kitko jis pasisakė, jog 1922 metais Leningrade jis sėdėjo viename kabinete su Zinovievu ir Satovu, GPU viršininku. Pastarasis padavė Zinovievui sąrašą 139 asmenų, kurie turėjo būti sušaudyti tą naktį. Zinovievas garsiai pasakė: "Per ilgą sąrašą skaitymui; galima jį pasirašyti ir be skaitymo..."

Tokia procedūra komunistiškam režime tęsėsi visą laiką. Vienok 1933 metais toji prez. Rooseveltto patarėjų grupė nusprendė pripažinti Sovietų Sąjungą. Litvinovas atvyko į Washingtoną su instrukcijom pažadėti viską, ko tik Jungtinės Valstijos reikalavo. Litvinovas sutiko kalbėtis apie grąžinimą skolu Amerikai, žinodamas jog tos kalbos užsėtis iki "sudnos dienos". Litvinovas sutiko atsteigti Sovietuose religinę laisvę ir net paprašė, kad Amerikos vyriausybė paaukautų kuodaugiaušiai Bibliją, kurios būsia pasiūstos į Rusiją nors ir anglų kalba. Visa tai buvo daroma akių apdumimui, bet Washingtonas tikėjęs akla.

Priėjus prie Teherano, Jaltos ir Potsdamo atsitikė panašūs dalykas. Buvusio sovietų diplomato Dombrowskio tikrniais, tie patys Rooseveltto patarėjai ragino duoti Stalinui ko tik jis prašė. Rooseveltas naiviai tikėjo, jog visa tai daroma žmonių gerovei ir taikai.

Tą kas aukščiau pasakyta reikia priimti su tam tikrom rezervacijom. Gal būt čia veikė ne tiek bloga valia, kiek nepatyrimas ir nepažinimas bolševikiškos "gengės". Užėmęs prezidento vietą, p. Trumanas greitai atsikratė nuo visų New Yorko patarėjų ir dalykai pasvyro į kitą pusę.

Apžvalga...

LENGVA KALBĖTI APIE ŠMEIŽTUS, BET KAME JIE YRA?

Vėliausioje "Dirvos" laidoje buvo patalpintas straipsnis tokiu antrašte: "Devenienė šmeižia Lietuvai Vaduoti Sąjungą". Girdi, ji jau būdama Amerikoje puolusi ir skundžiusi valdžiai tą organizaciją, o jos bendraminčiai Amerikoje tik džiaugėsi. Toliau straipsnyje sakoma:

"Dabar ji nuvykusi į Europą ir maišydamosi tarp tremtinių Vokietijoje, kaip gaunama žinių, naudoja savo aštrų liežuvių ten šmeižimui Lietuvai Vaduoti Sąjungos ir jos veikėjų. Ji tai daranti gereniam pasitarinimui savo vienminčiams Amerikoje".

Kadangi čia nepasakyta kokie tie "šmeižtai" buvo ar yra, todėl rimtai kalbėti apie tai nėra pamatu. Mums atrodo, jog tie visi aimanavimai yra išlaužti iš piršto. P-nia A. Devenienė, lankydamą tremtinių stovyklas, turi svarbesnių reikalų ir tokiems mažmožiais neužiima.

JAMES F. BYRNES NIEKO NEPAKALBĖTI APIE BALTIJOS KRASTUS

Savo atsiminimuose, kurie neseniai išėjo iš spaudos, buvęs valstijos sekretorius James F. Byrnes kalba gana plačiai apie įvairias šalis ir asmenis, tačiau apie Baltijos šalis prisimena tik pripuolamai, nepaliesdamas jų problemas ir jų likimo ateityje. Tuom tarpu apie Graikiją ir Turkiją, kurios dar Sovietų nepagrobtos, prirašyta labai daug. Atrodo, tartum norima gauti kreditą už tai kad tos šalys dar nėra po Stalinu batū. Bet jeigu sudėti plusius ir minusus, esančius mūsų užsienio politikos dienyne, tai minusų būtų dešimtį kartų daugiau.

Washingtonas jau aptilo, ir apie Lenkijos, Rumunijos, Bulgarijos, Jugoslavijos, Vengrijos likimą tartum jos jau būtų galutinai palaidotos. Kalbama tik apie išgelbėjimą kas dar liko. Toks nedrausmas ir palinkimas toleruoti įvykintus smurtus Europoje džiugina Maskvą ir padaršina ją tolesnioms avantiūroms net ir prieš pačią Ameriką.

Mainų Istaigoje

— Mano žmona jau turi 50 metų. Ar negalėtumet išmainyti jos ant dviejų kitų po 25 metų.

KAI KLAIDA PAAIŠKĖJO, TAI JO DŽIAUGSMAS DINGO

Į Niurembergo tremtinių stovyklą buvo atvykęs sovietų pulkininkas Burašnikovas. Jo paklausti susirinko nemažas būrys baltiečių, kurie atydziai klausėsi, bet pabaigoje neišken-tėjo ir ėmė ginčytis su "svečiu". Sovietiškas pulkininkas pasisakė esąs nustebes tokiu skaitfin-gu baltiečių atsilankymu, nes kitur nieko panašaus nebūdavę. Bet jam buvo atsakyta, jog policija prievarta jiems liepė su-citi.

Vėliau paaikškėjo štai kas. Vokiečių policijos viršininkas per klaidą išsiuntinėjo pranešimus ant blankų, kurios yra taikomos teisiamiesiems ir liudininkams. Apačioje blankos pažymėta: — "Už neatsilankymą būsite nu-bausti pinigine bausme arba ka-lėjimu..."

DABARTINĖ SLA. PILDOMA TARYBA KANDIDATUOJA

Nominacijos į SLA. pildomą tarybą jau prasidėjo. Jos teis lapkričio ir gruodžia mėnesyje. Visi dabartiniai susivienijimo viršininkai kandidatuoja. Prieš juos kol kas nėra organizuotos opozicijos, nes šiuo metu niekas nenori ergelių ir bėreikalingo energijos eikvojimo.

Sekantis SLA. seimas bus Bostone. Kadangi įprastu jam laiku ir tame pačiame mieste laikys savo seimą ir katalikų susivienijimas, tai SLA. reikės pasirinkti seimavimui vidurį vidurį birželio mėnesio.

Kas Valdo Lietuvos Pramone

"Tiesa" (1947.7.27) praneša, kad LTSR ministrų taryba ir partijos centro komitetas nutarė pripažinti socialistinių lenktinių nugalėtojų šiuos fabri-kus: "Sagos" fabriką Kaune, (jo direktorius Stočkus); "Veltinio" fabriką Kaune (jo direktorius Kolesnikovas, vietinio komiteto pirmininkas Kaftanikas); Silu-tės pramkombinat kolektivą (direktorius Zolotarevskis).

— Mano žmona jau turi 50 metų. Ar negalėtumet išmainyti jos ant dviejų kitų po 25 metų.

PER MANO KOSTUVĄ

Sovietų spauda neseniai paskelbė, jog Ameriką atrado ne Kolumbus, bet rusai, apie vidurį keturiolikto šimtmečio.

Su ta teorija sunku sutikti. Rusai juk ir šandie dar nežino kas yra Amerika ir ant ko ji stovi.

Preitaringi žmonės įeškodavo dobilo su keturiais lapūkiais ir kai atradavo, tai džiaugdavo.

Matote, pagal seną padavimą, Jieva, kraustydamosi iš rojaus, pasiėmė dobilėlį su keturiais lapūkiais. Vienas lapukas reikė garbė, antras — turtą, trečias ištikimybę, o ketvirtas — sveikatą.

Taigi, sveikata laikoma didžiausiu turtu.

"Vilnius" reporterka J. Skerberdytė patraukė chiecgietį A. D. Kaulakį teisman, reikalau-dama \$50,000 atlyginimo už išve-dimą jos iš Amerikos Lietuvių Kongreso.

Vienok "jury" nenorėjo, kad ji taptų kapitalistu, buržuju ir "kuloku" ir paliko ją be tų tūkstantinių.

Aišku, negalima gadinti ir iš-vesti iš tiesos kelio geros pro-letarės.

Sykį sena avis pasakoją jau-nai:

— Buk atsargi, neik į tankų mišką, nes tavo gali vilkas pa-piauti; o, jie yra mūsų dideli priešai.

Jaunoji avytė nusišypsojo ir sako:

— Už ką jie mane puls? Juk aš jiems nieko blogo nepada-riau. Pagaliau, gal vilkų visai nėra, juk aš nei vieno nema-čiau.

Ilgai netrukus toji avytė pakliuvo vienam į nagus ir veltui šaukėsi motinos, kad ją išgel-bėtų — buvo jau per vėlu.

Panašiai dabar atsitiko ir su lenkų ūkininkų vadu S. Mikolajczykku. Jo draugai įspėjo ne-važiuoti į Varšuvą, o jis nepa-klausė. Dabar gi, jeigu nepate-ko vilkams, tai bent turėjo nuo-ų pabėgti.

Ziovauti reikšia parodyti kad esi nemigęs arba kad nuobod-žiauji. Bet moksliniai žiūrint, žiovulys yra įspėjimas, kad pro-tui reikia maisto arba daugiau kraujo.

Su tuom aš nesutinku. Mano patyrimas rodo, jog žmonės tu-rintieji pilną protą visai nežio-vauja kitų akvaizdoje.

Viena moterėlė prisuntė tokį nusiskundimą: Trisdešimts me-tų išgyvenau su savo vyru ir man jau nusibodo jo skupumas ir savimeilė. Jis niekad nėra manęs pagyręs, nors kitas mo-teris dažnai giria..."

Man atrodo, kad toji moterė-lė gana vėlai pastebėjo savo klaidas. Pagyvenusi dar ilgiau ji gal pastebės ir savo klaidų.

Kaip girdėjau Amerikos Lie-tuvių Tarybos valdyba pasikvie-tė tautininkų atstovus pasitarti apie unijos sudarymą.

Taip, taryba tariasi, o tauti-ninkai ant jos sunis karia.

Išminčių knygoje yra užrašy-ta: "Meilėje visuomet yra trupu-tis ir beprotystės. Tačiau ir meiliškoje beprotystėje yra trupu-tis ir išminties." — Eolas.

Kai suliepsnojo civilis karas Jungtinės Valstijos prez. Lin-coln buvo savo vietoje išbuvęs tik šešias savaites.

Muz. Saulius Koncertuo ja Saviem ir Svetimiems

Šiuo metu vokiečioje gyvena mūsų žinomas muzikas violon-čelistas-solistas Mykolas Sauli-us. M. Saulius savo laiku bai-ręš Kauno konservatoriją, mu-zikos mokslus studijavo Pran-cūzijoje.

1935 met. baigė Paryžiaus mu-zikos mokyklą pedagogo diplo-mu. Grįžęs Lietuvon 4 metus profesoriavo muz. mokykloje Vilniuje, be to ėjo pirmojo kon-cert meisterio pareigas Lietu-vos Filharmonijoje. M. Saulius žinomas kaip solistas iš savo viešai ruošytų koncertų, o taip pat buvo Kauno ir Vilniaus ra-dio solistu, be to dirbo Kauno ir Vilniaus operose.

Šiuo metu M. Saulius Vokie-tijoje ruošia savo koncertus, bei šiaip dalyvauja įvairiuose an-sambliuose. Zymiausi tačiau jo pasirodymai tai jo violončelės sonatų vakaras 1946 met. ir pa-skutiniu laiku keletą koncertų — recitalių akompanuojant ži-nomai vokiečių pianistei K. von Teuffel.

Lietuvių tremtinių spaudos puslapiuose dažnai minimas jo kaip koncertanto vardas.

Netik lietuvių visuomenė gė-risi jo kulturingais pasirody-mais ir meistriskais sugebėji-mais, taip pat šis muzikas turi gražių vokiečių spaudos atsilie-pimų.

Lietuvių visuomenė linki jam kloties ir sekmės tolimesnėje darbuotėje. — J. Antanaitis.

Indijoje yra 400 milijonų gy-ventojų.

Aukščiausias medis auga Jun-gtinėse Valstijose.

Nepamatuoti Puolimai Prieš A. L. Tarybą

Argi Tie Pinigai Yra Eikvojami Niekams?

Neseniai Lietuvai Vaduoti Są-jungos šulas, Dr. M. J. Colney "Amerikos Lietuvyje" piktai užatakavo Amerikos Lietuvių Tarybą kam toji išleidusi tiek daug pinigų bėgyje vienų metų. Anot jo: "Juk \$50,000 tai yra didelė suma ir už tokią sumą turėjo būti padaryta kas nors didesnis, nes kitaip žmonėse ky-la įtarimas ir nepasitenkini-mas..."

Man ei atrodo, kad tas Dr. M. J. Colney "nepasitenkinimas" atsiranda visai kitokiais sume-timais. Jam rūpi ne taupumas, bet tarybos diskreditavimas. Juk jeigu taryba neturėtų fi-nansų, jeigu ji nei doleriu neiš-leitų, tai kaip ji galėtų veikti?

Amerikos Lenkų Kongresas į ta patį laiką išleido šešius sy-kius daugiau negu mūsų tary-ba. Patsai Ch. Rozmarek, kon-greso pirmininkas, prisipažino jog už paruošimą vieno memo-randumo J. V. vyriausybei jie užmoka ekspertams \$5,000. A-merikos Lietuvių Taryba į to-kias prabangas nesileidžia, bet visgi ir ji turi neatbūtinų išlai-dų.

Kiek aš įsivaizdinu, tai atei-tyje, kovai už Lietuvos nepri-klausomybę įsistūbuojant ir ple-čiantis, Amerikos Lietuvių Ta-ryba turės pakelti dar didesnes išlaidas ir nuo jų mes negalime atsisakyti. Kiekviena kovą rei-ka lauja aukų, o jeigu ją pradė-jom, tai turime testi iki galuti-no laimėjimo. — K. Norvaiša.

GERA VIETA PELNINGAM TAUPYMI

Pradėk taupyti šiandien... nusipirkti naują namą... Nuosavą biznį, automobilį... Iš-gyti finansinę atsargą... Kiekvieno taupy-tojo taupiniai apdrausti iki \$5,000 per Fe-deral Savings and Loan Insurance Corp. Taupyk po truputį kas savaitę.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
2202 WEST CERMAK RD. CHICAGO 8, ILL.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. and Mgr.

ANTHONY B. PETKUS

Nuliudimo Valandoj

Kreipkitės į

ANTHONY B. PETKUS

Laidotuvių Direktorius

DVI MODERNIŠKOS

KOPLYCIOS

JUSŲ PATOGUMUI:

6812 So. Western Avenue, Chicago
Telefonas GROvehill 0142

1410 So. 50th Avenue, Cicero
Telefonas TOWN Hall 2109

Mūsų patarimai yra greitai, mandagūs ir Jūsų finansiniam ateičiai palankūs.

Apie Ivaivius Dalykus

Teismas Nenori Varstyti Tokių Dalykų

Aukščiausias Jungtinių Vastijų Teismas atsisakė svarstyti apeliaciją dviejų Los Angeles, Cal. nudistų: J. D. Glassey ir H. L. Brooking, kurie buvo nubausti po 90 dienų kalėjimo už tai kad miesto ribose įsteigė nudistų koloniją.

Savo apeliacijoje jie įrodinėjo, jog miestas neturi teisės drausti jiems ant jų pačių nuosavybės valdos teritorijoje ar be drabužių, jei to visko pašaliniai nemato. Vienok teismas nematė reikalo svarstyti tokį mažmožį.

Atvirumas Ne Visada Apsimoka

Pora jauniklių apiplėšė valgomų daiktų krautuvę Cleve-lande. Sekančią dieną į krautuvę atėjo jauna mergina ir pranešė savininkei, p-niai Hilda Lee, jog ji su vienu vyriškiu paėmė \$95 vertės dalykų. Bet ji, sažinės griaužiama, norėtų atsisteisti ir baigti visą dalyką. Savininkė, tačiau, pažūrėjo į dalyką kitaip ir ji pašaukė policiją, kuri atvyko ir išsivežė tą apgailėstąsias savo žygį mergina.

Senutė 103 Metų Dar Gana Darbšti

Netoli Scranton, Pa. gyvena Jadvyga Sažyk, kuri neseniai minėjo 103-čią gimtadienį. Rudens metu ji nueina keturias mylias ir miška rinkti grybų, kuriuos ji labai mėgsta. Dažnai ji aplanko ir anglies kasyklas, parsinešdama kibirą anglies. Tuom pat sykiu ji prižiūri ir 50 vištų, kurios esančios gražiausios visoj apylinkėj.

Karalienė Priminė Anglų Žiaurumus

Kai anglų karališka šeima ap-lankė Pietų Afriką, ji buvo sto-justojai vienam burų kaime. Be-sikalbant su senu buru, kuris buvo holandiečių kilmės, kara-lienė paklausė kaip jam atrodo Anglija. Senis ėmė pasakoti:

— Prieš keturiadešimt pen-kius metus anglai mus mušė ir plakė už tai, kad kovojom už savo laisvę...

Karalienė nusijuokė ir sako: — Aš pati nesu anglikė, bet škotė. Anglai irgi žiauriai elgė-si su mumis ir mes jų neapken-tėm. Bet tai buvo seniai ir mes viską pamiršom; aš netgi ište-kečiau už angliko...

Ištisi Metai Atostogų Pastoviams Darbininkams

American Electric Motors, Inc., Los Angeles, Calif. paskel-bė, jog išdirbusieji jos dirbtu-vėse dešimtį metų gaus vienus metus apmokėtų atostogų. Tuom pat sykiu bus duodamos ir reguliariės atostogos. Kompanija tikisi tuo būdu turėti pastovius darbininkus.

Sporto Žaidimai Toronte Draudžiamis Sekmadieniais

Toronte, Kanadoje, dar vis veikia "blue Sunday" įstatymai, kurie draudžia ruošti sekma-dieniais pasilinksminimus ir spor-to žaidimus. Neseniai "Icelandia Skating Ring" sutiko užleisti praktikuotis sekmadieniais vie-

BALTIMORE, MD.

BALF 64-to Skyriaus Apskaita Spalio 31. 1947

Per 1947 vaju iki šiol surinkta	\$3,182.18
Rinkliavos iškaščiai	358.63
Visor inkliavos pinigų liko	\$7,823.55
BALF Centr. pasiūsta	\$7,500.00
BALF 64to Skyriaus išde yra	\$323.55
BALF 1947 m. Kvota Marylandui	\$9,000.00
BALF 64tas Skyrius Centran išsiuntė	\$7,500.00
Kiti Marylandiečiai Centran susiuntė	\$310.50
BALF 64to Skyriaus išde yra	323.55

Viso labo \$8,134.05
Užbaigimui Marylando Kvotos dar reikia \$865.95
Smulkmeniška atskaita bus išduota vaju pasibaigus.
BALF 64 Skyriaus Valdyba.

Waterbury, Ct. "First Lady" Bus Lietuvaitė

Tarp daugelio laimėtojų ir pralaimėtojų pereito antradienio rinkimuose, dalinai išėjo laimėtojais ir Waterbury, Conn. lietuviai.

Waterbury, Conn. miestas buvo žinomas kaip demokratiškas. Ten buvo ir gan populiarus de-mokratas majoras, ypatoje John S. Monagan. Bet prieš šiuos rin-kimus republikonų politiniai strategai pavartojo gudrų trik-sa. Žinodami, kad tame mieste gyvena daug lietuvių ir kad jie yra didžiojoje demokratai, tai kad patraukti juos į republiko-nų pusę, nominavo majoro vie-tinai Raymond E. Snyder, kurio žmona yra lietuvaitė (Helena Vasiliauskaitė). Ji yra netik iš vardo lietuvaitė, bet priklauso prie keletos lietuviškų organi-zacijų ir plačiai dalyvauja lie-tuviškame veikime; dar žinoma kaip pasižymėjusi socialistė. Rin-kimų agitacijos metu ji lankėsi lietuviškų organizacijų susirin-kimuose prašydama mūsiškių paramos ir, pasirodo — ji tą pa-ramą gavo — jos vyras laimė-jo majoro rinkimus. Taigi dali-nai, laimėjo ir Waterburio lie-tuviai.

Jei Kas Žinote, Maloniai Prašau Man Pranešti

Der kiek seniau prieš karą Roseville ar apylinkėje, Penn-sylvania, gyveno Jonas ir Vale-rija Juknevičiai, vėliau išvyko į Lietuvą.

Juknevičių dukterė Rozalija at-sidūrė tremtyje. Bet ji gimusi Amerikoje ir kaip Amerikos pilietė gali atvažiuoti į čia. Tik ji neturi gimimo metrikos, kuri reikalinga konsulatui, ir nežino kur gimusi ir kur krikštijta.

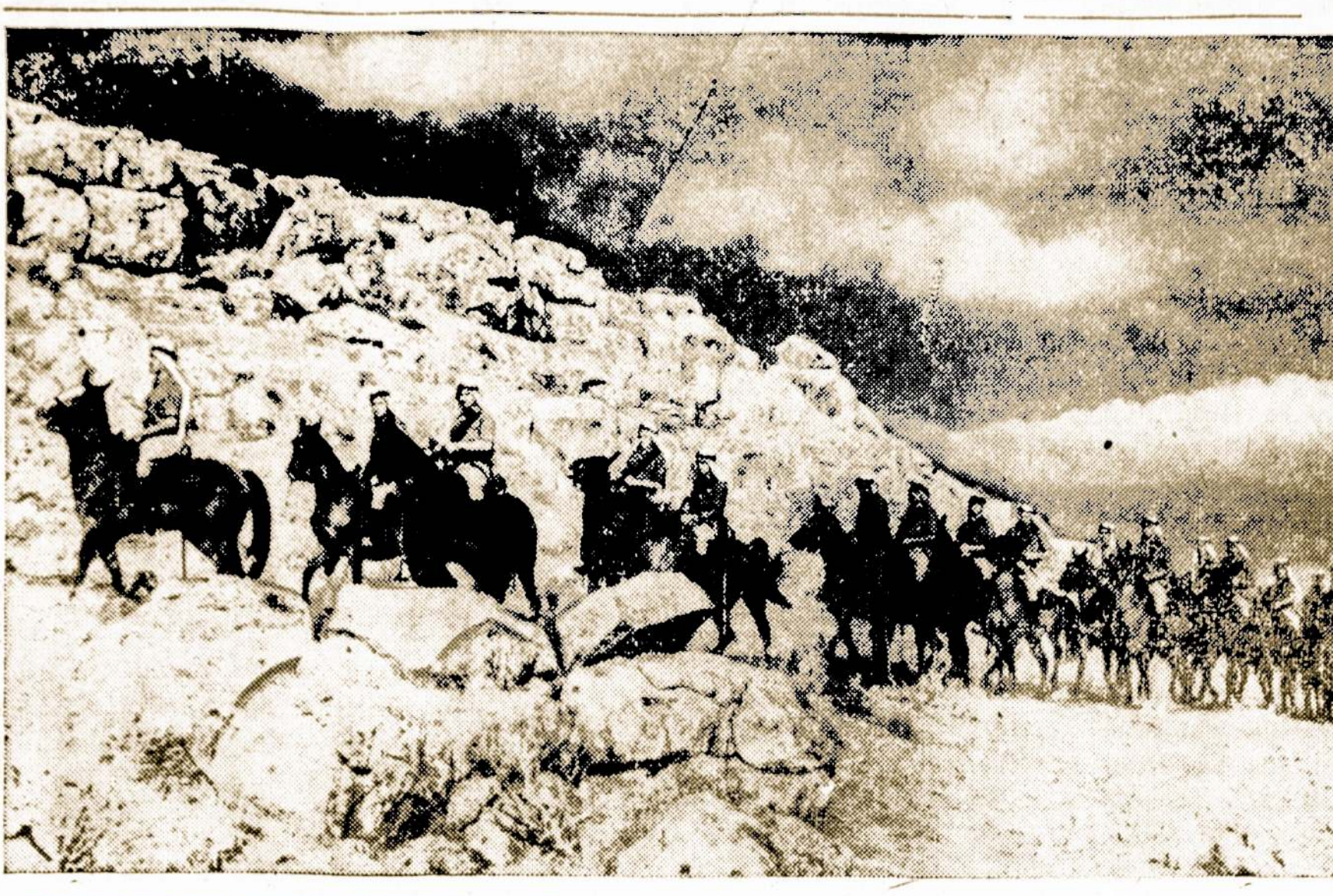
Todėl prašau atsiliepti Jukne-vičių pažįstamų, kurie galėtų nurodyti kur Juknevičiai gyve-no ir kur pakrikštijta jų dukterė Rozalija.

Susidariusias išlaidas galiu atlyginti. Prašau rašyti šiuo ad-resu:

J Bildašas,
230 Clark Place,
Elizabeth 1, N. J.

Šioj šaly yra 210j924 bažnyti-nių triobesų.

nam mėgėjų "hokistų" būriui stumdyti sviedinį ant ledo.
Arenos savininkas buvo pa-trauktas į teismą už "Viešpaties Dienos" paniekimą ir nubaustas \$30.

ACTION ON PALESTINE BORDER . . . These capable looking horsemen are members of a cavalry troop of a Transjordan force of the type which was reported moving up to the Palestine border in a show of strength staged by Arab states as they objected to proposed partitioning of the Holy Land. The Transjordan frontier force was organized after World War I for defense of the mandated territories of Transjordan and Palestine. This troop is moving along a dry river bed near the Palestine frontier. Transjordan is now an independent monarchy with a well-trained and well-equipped army. Ninety per cent of its soldiers are Arabs with British and Arab officers.

Galima Dabar Užsakyti "CARE" Pakiukų Per Western Union Ofisus

New York, N. Y., spalio 20d. 1947 m. — Dabar dešimt tūk-sančių naujų ofisų priima už-sakymus dėl CARE pakiukų vi-soje šalyje.

Kad palengvinti siuntimą CARE pakietų draugams ir gi-minėms užsienyje, svarbiausi Western Union ir Railway Ex-press ofisai dabar pasirodė pri-statyti pilnas informacijas, už-sakymo blankas ir piniglaiškius.

Atidarymas šių centrų CARE pirkėjams duos progos visiems amerikiečiams kreiptis į šią ne-pelningą valdžios užgirtą CARE patarnavimą siūsti maisto ir tekstilijų pakietus sulaikyti ba-dą Europoje šią žiemą.

Kiekvienas CARE pakietas kainuoja dešimt dolerių, su ga-rantuotu pristatymu Europoje. Su kiekvienu užsakymu pasiū-stu CARE, pirkėjas gali prisiekti piniglaiški kurį gali gauti pašte, Western Union ofise ar Railway Express ofise. Western Union telegrafuofis užsakymą, jeigu rei-ka laujama, arba pirkėjai gali paštu pasiūsti savo užsakymus į CARE, 50 Broad St., New York City.

Brockton, Mass.

Pranešimas Sandaros 24 kp. Klubo Nariams

Kadangi paskutinį ketvirtadie-nį — Lapkričio-Nov. 27 dieną pripuola Padėkavonės diena, tai del šventės Sandaros 24 kuopos klubo susirinkimas yra atkeli-amas vieni savaitė anksčiau, būtent Lapkričio-Nov. 20 die-nai, 1947 m.

Siame susirinkime bus nomi-nuojami kandidatai del valdy-bos 1948 metams. Prašau ateiti į šį susirinkimą ir parinkti ge-rus kandidatus būsimai valdy-bai.

Sandaros 24 kuopos Sekr., Adomas Jazukevičius.

Širdingas Pasikalbėjimas

Mokytojas aiškina vaikams kaip reikia eiti skersai gatvę: — Žiūrėkite į visas puses. Įsi-vaizduokite neatsargumo pasek-mes. Jeigu pav. aš eidamas sker-sai gatvę žiūrėčiau į viršų ir automobilis mane pervažiutuotų, tai kokios būtų iš to pasekmės?

— Turėtumėm keletą laisvų nuo mokyklos dienų — atsakė vienas berniukas.

Lowell, Mass.

Pagerbė Šalpos Darbuotojus

Šių metų spalio 25 d. DLK. Vytauto Klubas buvo surengs iškilmingą puotą del tų, kurie rinko aukas del BALF'o. Puota buvo viena iškilmingiausių ka-da turėta Lowell'io mieste lie-tuvių tarpe. Turėta svečių ir iš kitų miestų. Vienas jų buvo p. Adomas Biekša, iš Brocktono, kuris pagyrė mūsų miestą už tokį darbštumą lietuvių reika-luose. Antras kalbėtojas buvo Jonas Paveilis, kuris tik prieš kelias savaites atvyko iš Vokie-tijos ir paaiškino koks sunkus gyvenimas likusiems lietuviams Vokietijoje. Kalbėjo taipgi klu-bo pirmininkas Jonas Rusas, kurio dėka buvo surengta ir ši iškilminga puota. Tarė žodį ir BALF'o 66 skyriaus pirminin-kas V. Palauskas.

Visų darbininkų ir svečių nuo taika buvo aukšta ir visi pasi-žadėjo dar smarkiau pasidar-buoti del Lietuvos labo.

Pereitą savaitę sugrįžo iš li-goninės visiems Lowell'io lie-tuviams žinomas veikėjas Stasys Kučinskas. Prašome, kas nori gali jį aplankyti namuose. Lin-kime kuogreičiau pasveikti ir stoti į darbą lietuviybės reika-luose.

Spalio 27 d. mirė Adelė Na-rankevičienė. Ilgą laiką ji gy-veno Lowell'io mieste ir užau-gino lietuviškoje dvasioje savo šeimyną. Palaidota su bažnyt-nėmis apeigomis.

Pranešame visiems DLK. Vy-tauto Klubo nariams, kad me-tinis susirinkimas įvyks lapkri-čio 9, 3 val. p.p. Prašome visus narius dalyvauti, nes yra svar-bių reikalų aptarti.

Dar yra laiko pasiūsti "Care" siuntinėlių į Vokietiją del var-gstančių lietuvių kaipo Kalėdų dovana. Kreipkitės pas A. Rau-deliūną; jis duos antrašus.

— Vyt. Ramanauskas.

Šešioliką Kartą Gal Geriau Nusiseks

Savininkė mažo restorano — Brooks, Oregon, — p-nia Betty M. Dunlavy, 40 metų, pareika-lavo teisme divorso. Nieko ne-būtų tame nuostabaus, jei ne-tas faktas, kad ji jau turėjo 15 divorso prieš tai. Bet ji tikisi, jog šešioliktas bus jai laimin-gesnis ir po jo ji tikrai susiras vyrą, kuris jai patinka.

Tremtinys Kreipiasi į Sandarą Maldaudamas Pagelbos Šeimai

Paskaitės jūsų malonų laikraš-tį užtinku žinutę raginančią sa-vo skaitytojus būti nuosirdiems ir išpirkti už 4 dol. "Care" pa-kiuką tremtiniam. Tai tikrai yra draugiškas paraginimas.

Turiu pasakyti, jog be jūsų, mieli broliai, pagelbos jau se-niai būtume kojos nepavilke. Tik dėka jūsų patriotinių jaus-mų ir artimo meilės mes išsi-laikome.

Aš gyvenu tremtinio gyveni-mą Vokietijoje liogeryje; turiu hemažą šeimą, t. y. aš, žmona ir 4 vaikai (amžiaus 8, 6, 4, 2 metai). Aš negaliu susirasti nei giminių, nei pažįstamų ir su nieku neturiu progos susirašyti. Gyvenimas liogeryje darosi kas kart sunkesnis. Pas vietinius vokiečius nieko negalima nusipirkti, nes jie patys mažai ką turi.

Todėl kreipiuosiu į jus — bū-kite taip malonūs gal atsiras-tų nuoširdus tautietis, kuris galė-tų paremti šiek tiek materia-liai ir palengvinti mūsų vargin-gą gyvenimą. Gal atieityje vėl būsime naudingi gyvenimui žmonės, tai jūsų garbingų dar-bų niekuomet nepamiršime ir visada būsim dėkingi.

Mano adresas:
Jonas Mikalavičius,
(13-a) Wurzburg-Zell,
Northern D. P. Camp,
Litausches Lager,
Germany-Bayer, U.S. Zone.

VERGAI TURI SIUSTI "DONIĄ" SAVO PONAMS

Maskvos bolševikų spauda praneša, jog raudonųjų Lietu-vos kvislingų šulai: M. Gedvila ir A. Sniečkus pasiuntė telegra-mą Stalinui pranešant, jog šie-met "tarybų" Lietuvos valstie-čiai davė okupantams daug dau-giau grūdų negu pernai, gal iš-viso apie porą milijonų pūdų.

Tie visi grūdai atimti iš žmo-nių už dyką, arba mokant be-verčiais rubliais, už kuriuos ne-gali nei degtukų nusipirkti. Lie-tuviški kvislingai dabar džiaug-giasi, kad pavergtieji valstiečiai nusuntė tokias dideles "donias" savo viešpačiams. Žinoma, nu-siuntė ne savo gera valia, bet iš jų buvo išlupta.

Zvirblelio kūno temperatūra siekia 111 laipsnių Fahrenheit.

Didžiausias Hindų Dievas va-dinasi Brahma.

Ko Liudi, Berželi?

Ko liudi, berželi, ko liudi?
Ko verki nuleidęs šakas?
Ko svyra žalieji lapeliai;
Kam varvini šaltas rasas?

Ar auštantis rytas nelinksmas?
Ar gaila nakties tamsumos?
Ko verki berželi baltasis;
Ar ilgis lapeliai rasos?

Neverk, svyrnuonėli, žaliasis,
Jau greitai saulutė tekės;
Bus linksma, smagu ir malonu,
Iš džiaugsmo lapeliai mirgės.

Klausykis, gegutė kukuoja —
Atskridus ir tau užkukuos,
Pakils toks švelnutis vėjalis,
Ir tavo šakelės linguos.

Aš beržas vis verksiu, liūdėsiu
Del to kad aš verkti turiu,
Žiūrėt į tėvynės nelaimes
Be gailėsčio aš negaliu...

Man tekanti saulė jau niekas —
Daugiau ji, manęs neramins...
Tik naują dar dieną vergijos
Tėvynei atskleis ir primins...

Dramblių Tarpe

Dramblys miške sutinka
dramblę.
— Kaip tu gerai atrodei! Ne-tikėčiau kad turi 328 metus.
Kiekvienas pasakytų, jog turi tik 270!

So. Boston, Mass.
William's TAVERN
ir
RESTORANAS
HELEN TARUSHKA, Sav.
Visokie Gėrimai ir Skaniai
Pagaminti Valgiai

SMAGI JAUKI IR MALONI UZEIGA
SILVER CAFE
S. ZAVADSKAS, Sav.
Čia Galite Gauti Geriausius Gėrimus ir Kartu Laiką
Linksmi Praleisti.
KVIECIAMI VISI LIETUVIAI ATSLANKYTI!
SILVER CAFE
324 Broadway So. Boston, Mass.

LINKSMIAUSIA UZEIGA BOSTONE, TAI YRA
SOUTH BOSTON CAFE
V. BALUKONIS, Sav.
Šioje Puošnioje ir Didelėje Įstaigoje Galite Pasirinkti
Geriausius Gėrimų ir Linksmi Laiką Praleisti.
SOUTH BOSTON CAFE
260 Broadway So. Boston, Mass.

Telephone SOU 3141
BORIS BEVERAGE CO.
JUOZAS ARLAUSKAS ir JUOZAS SKIENDIELIS SAVININKAI
PRISTATOM TONIKĄ ir VISOKIOS RŪSIES ALU
BALIAMS, VESTUVĖMS ir VISOKIOMS KITOMS
PRAMOGOMS ir NAMUS IR Į SALES.
VISAIS REIKALAIS KREIPKITES PRIE
BORIS BEVERAGE CO.
220 E Street So. Boston, Mass.

Primena Kaip Lietuviai Gynė T. Kosciuškos Lietuviskumą

Delegacija Pas Chicagos Majorą Thompsoną 1926 m.

Adv. J. Borden-Bagdžiūnas iomis dienomis prisiuntė mums škarpą iš "Chicago Daily Tri-bune", datuotą vasario 10 die-ną, 1926 metais. Toje iškarpoje platokai aprašyta kaip lietuvių lelegacija, kuriai pirmininkavo Juozas Hertmanavičius, atsilan-kė į majoro Thompsono ofisą užprotestuoti kam mokyklų va-dovėliuose pasakyta, jog Tadas Kosciūška buvo lenkų, o ne lie-tuvių kilmės.

Majoras Thompson, išklauses istorinių argumentų, pažadėjo ititaisyti tą klaidą. Bet kita die-ną atpiskėjo lenkų delegacija, kuri patiekė savus reikalavi-mus.

Po ilgesnių svarstymų mokyk-ų taryba, majorui įsakius, pali-ko lenkams Tada Kosciūška, bet lietuviams priskyrė Kazi-mierą Pulaskį. Tačiau dabar ir vasterasis atiduotas lenkams.

Ne būtų prošalį tą dalyką vėl škelti aikštėn ir atkovoti bent vieną tų didvyrių.

NAMU STATYMO KONTRAKTORIUS

STATOM VISOKIOS RUSIŲ NAMUS—
DIDELIUS IR MAZUS.
Turime 18 Metų Patyrimą Namų Statymo Bizny.
Kreipkitės Prie Musų Del Apskaičiavimų ir Kitokių Informacijų.
B.R. PIETKIEWICZ & CO.
CONTRACTORS
REAL ESTATE
2555 W. 47th St.

MUSŲ PAGELBA TREMTINAMS TURI PLAUKTI BE MAŽIAUSIO SUSTOJIMO

Rašo ALENA DEVENIENĖ

Tarp Karo ir Bado Baimės

Skaitydama aš čia Vokietijoje amerikoniškus laikraščius, matau, kad apie būsimą Europoje karą Amerikoje rašoma daug daugiau negu prieš keturis mėnesius man išvažiuojant. Jeigu jau Amerika pradeda kalbėti apie karą, tai galima įsivaizduoti, koks karo psichozas ir baimė atsiranda tremtinių tarpe. Kur benuvažiuoji, visi klausia: ar bus karas, kada bus ir kas tuomet atsitiks lietuviams tremtiniams? Į šį klausimą tikslaus atsakymo mes niekas negalime duoti, nes tai yra didžiųjų valstybių ir jų generalinių štabų reikalas. Bet apie tai, kas kalbama, kokios yra susidariusios nuotaikos, ir kaip visa tai atsiliepia tremtiniams, manau, kiek vienam mūsų Amerikoje bus įdomu.

Jei kiltų karas, kas atsitiktų su tremtiniais?

Daugelis lietuvių tremtinių angliškai yra pramokę ir todėl Amerikos laikraščius skaito. O jeigu kuris dar ir negali, tai pasaulinius politinius įvykius seka savoje lietuviškoje tremtinių spaudoje. Tremtinių laikraščiai yra geri. Jie paduoda visas svarbiausias žinias iš Amerikos ir viso pasaulio, visas didžiausias kalbas ir visus įvykius, nes, pavyzdžiui, "New York Herald Tribune" europieška laida pasiekia Vokietiją į antrą dieną. Žinios iš Amerikos ir viso pasaulio patefonuojamos ir čia Europoje tuoj išspausdinamos.

Laikraščiuose pilna apie debatus Jungtinių Tautų Organizacijoj, apie Byrnes atsiminimus iš Jaltos, apie vis besiplečiantį konfliktą tarp dviejų pasaulėžiūrų — demokratinės ir komunistinės. Ir kiekvienas sau galvoja: jeigu kils karas, kas atsitiks su DP? Visi tiki demokratijos ne tik moraline, bet ir fizine jėga ir yra įsitikinę, kad demokratija galutinai laimės.

Bet gi čia pat už geležinės uždangos rusų kariuomenė, apie kurios didelį skaičių čia tiek daug kalbama, ir taip, rodos, maža demokratijos karių, kurie turės rusus sulaukyti. Tad DP ir sako: pakol susitvarkys, atgabus, susirikiuos, tai mes jau per tą laiką būsim sunaikinti. Toji gyvybinė baimė ir bus viena iš priežasčių, dėl kurios mūsų žmonės nori bet kur pasitraukti iš būsimojo karo lauko veiksmų.

Tremtiniai nesiduoda Nuraminami

Gal toji baimė yra perdėta. Stengiuos tremtinius nuraminti, nes man pačiai karo klausimas labai neaiškus, bet žmonės, jau ne kartą pergyvenę tokius diplomatinis karus, kurių rezultatas buvo tikras karas, dabar nesiduoda nuraminimui. Rusų okupuotos sritys nuo čia netoli. Vokiečiai turi ten giniminių, turi galimybių su jais susisiekti ir visur pasakoją, kaip sunkiai žmonės rusų nuotaike gyvena.

Vokiečių nuotaike kaip pat prisideda prie to tremtinių nerimo ir netikrumo. Ir žydų nemažas skaičius yra atvykęs iš rusų kontroliuojamų sričių ir vakarines Vokietijos zonas. Visi jie stengiasi rusų sritis palikti, nes jiems atrodo, kad ten nesaugu.

DP maisto norma dar sumažėjo Antras emigracijos skatinto-

jas, tai maisto problema. Jau man čia esant maistas tremtiniams dar sumažintas ir dabar DP pereina prie vokiškųjų normų. Vokiečiams tos normos dar šiaip taip, nes jie gali laisvai nusipirkti daržovių, turi ryšių su ūkininkais, kai kas turi susidaręs maisto atsargas, visi turi butus, dar gerų namų apyvoką. Bet kada DP gauna tokią pat normą ir kada dar iš jos paskutinį kąsnį turi išimti ir pusapdžius ar kurį kitą daiktą, tai turi likti arba basas arba alkanas.

Turiu pabrėžti, kad vokiečiai drabužius ir apavą perkasi pagal korteles, o DP tų kortelių negauna. Ir todėl mūsų BALFo drabužių vajai turi labai didelę reikšmę. Jei tremtinys gauna BALFo palta, švarką, kelnes, suknelę ar batus, jam nebereikia tų daiktų įsigyti pas vokiečius, atiduodant už juos savo paskutinį maisto kąsnį. Jei vaikai, silpnesnieji ir ligoniai gauna dar kartais BALFo atsiųstus maisto dalykus, tai padeda palaikyti jų egzistenciją.

Sėpimo būdai — pertvarkytini

Bet, bendrai, sėpiant tremtinius maistu reikia atsiminti kad konservų dėžutės, kurios brangiai kainuoja ir kurių jas gavusiems šeimoms užtenka tik keilioms dienoms apsilaižyti, tremtinių primaitinimo problemos neišsprendžia. Pagrindinis dalykas yra riebalai ir ne būtina sviestas, kuris ir Amerikoje yra brangus, bet taukai. Būtų gera, jei tais pačiais pinigais būtų galima sušelpti kaip galima daugiau tremtinių.

To galima pasiekti siunčiant paprasčiausią lają (lard). Jis Amerikoje pigus, mažai vartojamas, o čia jis būtų lygus sviestui. Sėpimo srityje gavau čia daug praktiškų patirčių — dėl kūdikių kraitelių, dėl būdų kaip pigiausia ir geriausia sušelpti būtinu maistu.

Visa tai atitinkamų įstaigų padeda steigiasi išsiaiškinti, kad grįžus visa tai naudingiau galima būtų pritaikinti mūsų darbui. Jei iki šiol mes ne visuomet buvome praktiški, tai labai natūralu. Mes neturėjome su tremtiniais nuolatinio kontakto, o juk sąlygos ir pareikalavimai keičiasi labai dažnai.

Politinių persekiojimų ir Bado baimė yra reali

Taigi gyvybinė baimė nuo politinių persekiojimų ir nuo bado atspindi visose tremtinių kalbose ir skatina juos iš Vokietijos bėgti. O toji politinių persekiojimų baimė turi visiškai realų pagrindą, nes nė vienas negali užmiršti 1941 m. birželio 13—15 dienomis bolševikų įvykdytus Lietuvoje trėmimus. Stovyklose pilna senų žmonių, kurių vaikai anuomet buvo ištremti Sibiro Šiaurėn, pilna jaunų moterų su mažais vaikais, kurių vyrų buvo ten pat išvežti, pilna vienišų vyrų, kurių žmonos su vaikais buvo ištremtos kur nors Azijon, ir net atsiranda porų, kurių maži vaikai vieni be tėvų pateko į Altajaus katorga, nes tėvai trėmimo metu sėdėjo kaulėjime ir vėliau karui prisidėjus iš jo pabėgo.

Ir tai ne tušti žodžiai bet kokiai propagandai, bet skauda tiesa, kurią gali paliudyti ne kokie ten turtuoliai ar kilmingi bajorai, bet paprasti neturtingi ir vardieniai žmonės — lietuvių tremtiniai, kurie tas trage-

dijas pergyveno, negali jų pamiršti ir nori rasti sau saugią vietą, kur jos nebegalėtų pasikartoti.

Prie tos galimų politinių persekiojimų baimės prisideda taip pat reali medžiaginio skurdo baimė dėl savęs ir savo vaikų. Stovyklose, kaip Hanau, Dillingeno ir kitose, daktarai, pasvėrę vaikus, jau dabar nustatė, kad yra silpni ir menko svorio dėl nedavalgymo. Dillingeno stovykloje tokioje būklėje yra net 60% visų lietuvių vaikų. O maistas ne padidinamas, bet sumažinamas.

— Kas gi bus toliau? — klausia siaubo apimti tremtiniai. Prieš akis sunki žiema ir didėja nedatekliai. Baimė dėl vaikų likimo verčia motinas šaukti: — Gelbėkit!

Ir jei jos dar nešaukia, tai tik todėl, kad tremties vargo ir nelaimių prispaustos kantriai nega savo sunkų kryžių, tikėdamosi, kad pasaulis, pagaliau, pamatys joms ir jų vaikams daromą skriaudą, kad dorosios pasaulio jėgos, pagaliau, ateis su pagalba ir išgelbės.

Mes Amerikos lietuvių turime daryti visa, kad tai kaip galima greičiau įvyktų, o iki tai įvyks, turime kiek išgalėdama skubėti patys su savo pagalba. Heidelberg, 23. 10. 1947.

Paskaitoje

Klaudytojas, pertraukdamas moterį kalbėtoją:

— Jeigu tamsta esi tokia gudri, tai pasakyk kiek yra pirštų asilo kojyt?

— Nusimk čėvėryką, paskaityk ir žinosi — ramiai atsakė prelegentė.

Sąžinės Balsas

Motina: — Tavo sąžinė tuoj jau prabilis jeigu padarysi ką nors blogo.

Sūnus: — O kam ji praneš apie tai?

Motina: — Tau pačiam.

Sūnus: — Ačiū Dievui! Aš gėmaniau kad tau.

What a Halloween Party? The costumes were superb. Wally Pratt came dressed as "Mama Pratt" and several times I'd say she was embarrassed when her panties would hang below her skirt. Indeed she looked very good. Al Pratt, the daughter of Wally Pratt, was dressed in a black dress with elbow length white gloves. She, or was it he, had on the most fascinating little hat and the judges thought she deserved first prize, which was a very good looking tie pin. Andy Gillis and his wife were made up remarkable well. Andy, handy with clay, increased the size of his nose to an exaggerated double size in comparison to a normal size nose, and applied a false goat-tee. I presumed he was impersonating an old time drunk. Andy, gave Rita, his wife, the finished touches of a professional artist by heightening her cheeks with clay. I could go on raving and writing about every individual's costume, but space does not permit it.

An excellent job was done by the Social committee in decorating Sandara Hall. A more thorough job could not have been done by experts. These highly thanks go to Virginia Romanas and Helen Sabon for all their efforts. Of course Edward Gedvill and Andy Gillis helped in the decorating also. Thanks loads, again to all in the Social Committee. The food was excellent, the music good and drinks were plentiful. Anyone that did not come missed out on a lot of fun. A better time could not be had anywhere, than with a group of people, like we have in the Birute Chorus.

Sunday late afternoon we sang for the SLA. and the general comments were, as usual,

„Birutė“

Dainuok Sesute

Dainuok, sesute lepunėle, Nevaržo niekas tau dainų; Nebedainuosi, vargdienėle, Kitų sulaukusi dienų!

Globoj močiutės sengalvėlės Lig šiol laimingai gyvenai, Tau terūpėjo vienos gėlės, Ir beviliojo vien sapnai.

Ir nuolatos tave lydėjo Linksmutė kūdikio daina, Ir dailios rožės pavydėjo, Kad tu jaunytės kupina.

Bet greit likimas mumų mainos, Pakeisdamas dieną naktimi... Nunai dar skamba tavo dainos, Rytoj gi verksi nerami.

Gailies, kad žydinti jaunystė, Laimužė laikas kaip dienos, Lyg pumpurėlis išsivystė Ir štai jau žuvo nuo šalnos.

Gailies, kad meilės nesurado, Vien meilės troškusi širdis, Kad sielos amžinojo nora Jau niekas tau nenumaldys.

Dainuok, sesute liepunėle, Nevaržo niekas tau dainuoti; Nebedainuosi, vargdienėle, Kitų sulauksi dienu.

Žmona: — Zinai, buvau šian-die pas gydytoją ir jis pažiūrėjęs į mano liežiuvių parašę pastiprinančių vaistų.

Vyras: — Tik jau tavo liežiuviui nereikia pastiprinimo.

„Birute Chorus sings better and better each time — and the more you hear them, the more you want to listen to them.“ A good criticism, wouldn't you say so?

Don't forget gang, this Sunday November 9, 1947 is when we will have competition and we will sing better than ever, at the Lithuanian Auditorium, so be sure and be there.

— M. M. P.

NAUJOJI AUŠRA

Mėnesinis iliustruotas lietuvių kultūros žurnalas. Kviečiame visus užsirašyti. Metinė kaina J.A.V. ir Kanadoje: \$2, kitur \$2.50. Pasinaudokite šia proga.

Įdedu \$2 ir prašau nurodytu adresu sustinėti man žurnalą per visus metus.

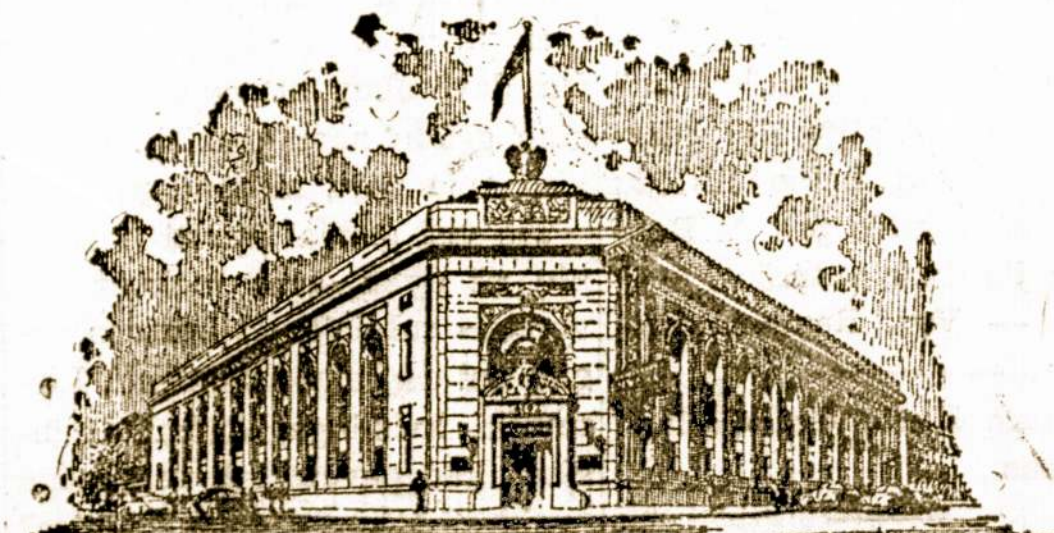
Vardas ir Pavardė _____

Gatvė ir nr. _____

Miestas ir valstija _____

„N. Aušros“ adresas: 10729 S. State St., Chicago, Ill.

PASKOLOS ANT MORGICIU — UZ ŽEMIAUSI NUOSIMTI

STANDARD FEDERAL SAVINGS and Loan Association of Chicago

JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

TURTAS \$19,000,000.00—ATSARGOS FONDAS \$1,500,000.00

4192 ARCHER AVE. — Tel. VIRginia 1141

MODERNIŠKAI ĮRENGTA

Fotografavimo Studija Visų Rusių Nuotraukos

W. J. STANKUNAS FOTOGRAFAS

3315 So. Halsted Street

Tel. YARds 1546

AUDITORIUM RESTAURANT

3131 S. Halsted St.

LIETUVISKI ir AMERIKONISKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONU. MANDAGUS PATARNAVIMAS. P. Balciunas ir M. Kovarski, Sav.

Tremtinių Gyvenimas Kanados Miškuose

Vienas lietuvis rašo: — Atvykau čia š. m. rugpjūčio mėn. Plotai milžiniški, žmonių maža, miškų gana apstu. Gyvename vidury miškų, artimiausias miestelis, Fort Arthur, 150 mylių. Kertame miškus, popiermal-kes. Vidutiniškai uždėrėme 4 dolerius į dieną. Aš susižėdžiau lengvai galvą, tai miško kirtimą mečiau ir dirbu virtuvėje, gaunu \$5.20 į dieną. Reikia dirbti ir sekmadieniais. Maistas visiems nenormuotas, ir valgo-me tiek, kiek norime. Jau pamiršome, kad buvo kitaip, ir ramia sąžine sumuštinis su sviestu ir kumpiu sviedžiam šalin. Lašinių ir riebios mėsos čia niekas nevalgo. Ją metame laukan nupiaustę. Anglų kariai Europoj nė dalelės to neturi, kaip čia mes. Vaisių ir šokoladų valgo-me, kiek patinka.

Meškos ateina pačios paš darbininkus, atsideda už 2—3 metrų ir laukia, kol papietausime, kartais pačios susiranda mūsų pietus ir suvalgo. Jų daug, bet jos nepavojingos.

Rūkalai labai pigūs: 20 cigarečių: 20 centų, tabako: 16 cent. Po dviejų-trijų mėnesių gau-

BILE KOKIOS APDRAUDOS REIKALU KREIPKIS Į ANNA KRUKONIS GENERAL INSURANCE

3210 S. Emerald Ave. Tel. Victory 1266 MES TINKAMAI JUMS PATARNAUSIME.

si tą Europą pasiūsti. Is cia negalim: nieko negalima pirkti. Darbo čia galybė. Zmonės mėgsta sunkiai ir greitai dirbti. Bet valgo taip, kaip aš niekuomet Lietuvoj nevalgydavau. Dauguma dirba jau 20—30 metų, bet yra neturtingi: ką per du-tris mėnesius uždėrba, atostogų metu prageria ir vėl grįžta tuščiomis kišenėmis.

Išradėjas

— Kuom tamstos vyras užsimama? — Jis yra išradėjas. — O ką gi jis tokio išranda? — Kiekvieną sykį naujus patiseisnimus sugrįžtant vėlai namo.

Rumunijos raudonoji vyriausybė numušė 50 nuoš. taksų ant filmų, kurios atsiunčiamos iš Sovietų Rusijos. Bet tokios malonės negauna amerikoniškos filmos.

Aprauda—Paskolos REAL ESTATE

Norėdami aprausti savo nuosavybes, ar gauti paskolos, ar pataisyte savo namo kreipkitės į mano ofisą.

Esu pasirengęs visiems tinkamai patarnauti

August Saldukas 4038 Archer Ave.

Prone LAFayette 6719

WATCH SAVINGS GROW!	
Yrs.	Yrs.
5	10
15	20
\$5 mo. \$300	\$900
10 mo. 600	1800
25 mo. 1500	4500
50 mo. 3000	9000

FOR THAT HOME ALL YOUR OWN

You'll Need Money For the Down Payment —

Many ambitious couples are saving here to become future home-owners, soon as they've accumulated the down payment needed. Any convenient amount opens your insured savings account at this Association. The chart will show you how much you need to save.

KEISTUTO SAVINGS And Loan Association

3236 So. Halsted St. — Chicago, Ill. JOS. M. MOZERIS, SECY

SAVE WITH A PURPOSE — SAVE ON A PLAN

Pasinaudokit Šia Puikia Proga!

Jeigu jūs manote statydinti sau namą DABAR, ateikit ir pamatykit mus reikale vietas; mes turime dar 200 lotų šiomis žemomis kainomis: 1 lotas \$300.00, 2 lotai už \$550.00. Lotai randasi pacioj Willow Springs širdy. Gera "shoppniumi" vieta, bus'ų ir traukinių transportacija; arti mokyklos ir bažnyčios.

S. P. KAZWELL 6950 S. Oakley Ave.

Tel. Pro. 9484 (šauk prieš piktus)

Arba Archer Ave. ir Spring Street

Tel. Willow Springs 1050 (Nuo 1 iki 5:30 kiekvieną dieną ir sekmadieniais)

KOMUNISŲ VIRŠYLA LIETUVOJE SURANDA "SABOTAŽĄ" PRAMONEJE

Sniečkus Aple Tarybinės
Lietuvos Ūkį

Lietuvos komunistų partijos sekretorius A. Sniečkus apie dabartinę Lietuvos ūkio padėtį liepos 6 d. "Tiesoje" rašo:

"Respublikos pramonė visuomenėje neįvykdė valstybinio plano. Per š. m. 5 mėnesius ji nedavė kraštui produkcijos už ketletą mil. rublių, tame tarpe ir statybinių medžiagų pramonė — už 1,364 tūkstančių rublių, vietinė pramonė, ypač apskrityje — 4 mil. rb., mėsos ir pieno — 4,263 tūkst. rb. Dėl tokio daugelio įmonių ir atskirų pramonės šakų nepatenkinamo darbo, žmonėms neduotas didelis kiekis prekių. Tik trys Kauno fabriakai: Kauno Audiniai, Lima ir Liteksas nedavė per 5 mėnesius 140,000 m. audinių, Inkaro fabriakai — 80,000 porų guminių avalinės. Mūsų žemės ūkis negavo didelio kiekio mašinų ir įrankių, atsarginių dalių traktoriam bei žemės ūkio mašinoms.

Susidariusi padėtis kelia rimtą nerimą dėl 1947 metų valstybinio plano vykdymo. Kurgi yra pramonės atsilikimo priežastys? Mūsų pramonės atsilikimą galima paaiškinti tuo, kad daugelis ministerių ir ūkinių vadovų, įmonių direktorių, partiniai ir profsąjunginiai darbuotojai iš esmės nevadovauja socialistinėm lenktynėm ir neįvertina tarybinio patriotizmo judėjimo milžiniškos reikšmės.

Ryškia paviršutiniško vadovavimo iliustraciją teikia Vietinės Pramonės Ministerijos sistemos įmonė — žemės ūkio mašinų fabrikas "Zagrė". Šis fabrikas neįvykdė 1946 metų plano, nedavė respublikos žemės ūkiui 420 plūgų, 300 akėčių, 125 runkelių kapojimo mašinų, 5 tonų atsarginių dalių žemės ūkio mašinoms. Nepakankamai fabrikas dirba ir 1947 metais. Iki šiol nesutvarkyta technologija, nėra brėžimų, daug įrengimų neišnaudojama. Fabrike laužomi darbo įstatymai. Ir visa tai neįaudina partinės organizacijos.

Jeigu Vilnius miesto partinė organizacija kaip reikiant būtų vadovavusi darbui įmonėje, visi šie trūkumai būtų buvę pašalinėti. Tačiau nepaisant didelės to fabriko reikšmės LKP (b) Vilniaus miesto Stalino rajono komitetas nesirūpino to fabriko darbu, nesuteikė jam reikalingos pagalbos, ir fabriakas gėdingai atsiliko.

Iš mėnesio į mėnesį neįvykdo valstybinio plano Kauno tekstilės fabrikas Liteksas. Fabriko vadovai aiškina tai verpalų stoka, o tuo tarpu tie verpalai turėjo būti gaminami tame pačiame fabrike. Ten nebuvo organizuotas įrengimų remontas ir verpalų žaliavos dažnai prastovėdavo dėl gedimų. Fabrike nevadovaujama socialinėm lenktynėm. Darbininkai nežino savo dienos uždavinių.

Mokslas Kampelis

Kada Išrastas Penicilinas

Visi žinome, kad šis nuostabus vaistas — penicilinas — buvo išrastas Anglijoje ir pradėtas plačiau vartoti praėjo karo metu. Jį išrado angli gydytojas Fleming, pastebėjęs kad pelėsiai grybeliai turi nepaprastą naikinamą galią ir be maž visos ligas sukeliančios bacilės jų bijo.

Bet beskaitydama garsiosios Pearl Buck knyga "Motery paviljonas" (Pavilion of Women) radau aprašytą, kad Kinijoje jau prieš ketletą tūkstančių metų labai gerai žinomas maistas buvo supelėjusi duona. Ligoniai gydomi pelėsiais labai greit pasveikdavo. Ta priemonė dar ir dabar Kinijoje esanti plačiai vartojama.

Šešiolioktame šimtetyje gyvenęs garsus, "stebuliu" vadinamas, daktaras Paracelus taip pat gydė žmones pelėsių sunkomis. Daugelis gydytojų viešai išpeikė Paracelsą, daug knygų prieš jį parašė, išjuokė jį, kad tokiais keistais vaistais jis gyvdas žmones. Bet praėjo keli šimtai metų ir štai, mes visi žinome, kad Paracelus tikrai galėjo daryti stebuklus su pelėsiais, panašius į šių dienų penicilino daromus stebuklus.

Bet klausimas kada ir kieno išrastas penicilinas taip ir lieka atviras.

Vieni Kitus Pravardžiavo
Ta Liga

16 šm. garsus pakitimu mokslė, mene, išradimuose. Bet šis šimtmetis taip pat garsus tuo kad visoj Europoj siautė sifilio epidemija.

Kiekviena tauta kaltino kitą už apkretimą sifiliu. Ispanai jį vadino "prancūziška liga", italai vadino ispaniška liga — ispanka, prancūzai gi vadino ją romantiškoje Italijos miesto — Neapolio vardu — neapolitanka.

Tuo laiku sifiliu apsikręsti buvo lengva kaip gripu, vidurių šiltine ar cholera. Jokių vaistų nebuvo žinoma ir žmonių mirtingumas buvo labai didelis.

— A. Radvilaitė.

Negalinti Dirbti Anglių Kasyklose, Grįžta Atgal į Stovyklas

Kasselyje, Vokietijoje, šalia D. P. stovyklos, yra įsteigta pereinamoji stovykla. Paprastai į tą stovyklą atvežami visi tie, kurie emigruoja į kitus kraštus ar grįžta į savo tėvynes. Laikiniai šioje stovykloje patalpina ir lenkai atliečiami iš sargybų ir darbo kuopų.

Grįžusių iš Belgijos per šią stovyklą jau yra apie 2,000; daugiausia lenkų bei ukrainiečių tautybės. Lietuvių iki šiol grįžo tik 34 asmenys. Iš grįžusių pasakojimų patirta, kad apie 20 asmenų grįš dar artimosiomis dienomis.

Veik visi grįžusieji lietuviai yra tie, kurių sveikata neleido dirbti anglių kasyklose. Jų nuomone pragyvenimo sąlygos Belgijoje esančios geros, tačiau pats darbas, anglių kasyklose, sunkus.

Jordano upė įteka į mirusią jūrą.

Mokslas yra išskirtęs 475,000 vairois rūšies vabaliukų.

Upytės Miestelis Ir Padavimai Apie Piktąjį Didiką Čičinski

Važiuojant iš Panevėžio į piet vakarus už desėtko mylių yra Upytės miestelis. Senesniais laikais Upytė buvo apskrities miestu, kur bajorai suvažiuodavo tartis apie savo ir krašto reikalus. Čia buvo gražių pastatų, didelė karčiama, kurioje apsištodavo pernaktoti keliautojai. Bet tą viską sunakino karai ir šiandien Upytė paliko tik bažnytkiemiu. O pereinats karas gal būtų jai visiškai nutrynė nuo žemės paviršiaus.

Upytės apylinkės yra gražios ir turtingos padavimais. Netoliesi, Vešetos raisto apsuptas yra Čičinskio kalnas. Patsai Čičinskis buvęs "bedievis" bajoras ir politikierius. Išrinktas į Varšuvos seimą, jis kaip ir sovietiškas Gromyko vartojęs "veito" ir nepraleisdavęs gerų įstatymų. Pagal padavimą, jį nutrenkęs perkūnas, o jo dvaras nugrimzdęs.

Čičinskis gyveno pradžioje 18-to šimtmečio. Jis netikėjo į Dievą ir buvęs didžiausias niekšas. Bet kaip tokiu būnant jis galėjo patekti į seimą ir atstodavti visos apylinkės bajorus, to niekas neišaiškina. Sykį jis, grįždamas iš tolo, pamatė savo dvarą prasmengant ir suriko: "Tai tegul ir mane perkūnas nutrenkia!" Ir jis ištikro buvo nutrenktas.

Palaidojus jį, žemė jį išmetusi; mat, tokių nedorėlių ir jį nenorėjo globoti. Čičinskio kūnas tam tikroje spintoje buvo laikomas Upytės bažnyčios rūsyje, 1865 metais jis buvo palaidotas Kapinėse.

Garsas apie tą "netikėlį" pasiekė net literatūrą. Adomas Mickevičius parašė poemą: "Upytės Keistuolis", o Maironis — "Čičinskis". Kaip tai nebūt, bet Čičinskis išgarsino Upytę ir už tai jam reiktų atiduoti kreditas.

Rūkymo Matematika

— Duok man dar vieną cegaretę.
— Na, gerai, pasakyk man kiek surūkai jų į dieną?
— Priklauso kiek gaunu.

Phone Virginia 9617

FRANK'S TAVERN

JAUKI UŽEIGA
FRANK BASTIS
ir
AL. SIDEIKAS
Savininkai
4163 S. Halsted St.
Tautiečiai kviečiami Apilankyti!

Numatyta Paimti daugiau DP. į Kanadą

Ottawa. — Noras gauti papildomų darbo jėgų iš Europos D. P. stovyklų Kanadoje vis didėja. Po to, kai vyriausybė panaikino eilę imigracijos suvažymų, vis didėjantis imigrantų skaičius atvyksta namų ruošos ir įvairiems pramonės darbams. Yra numatyta greitu laiku be anksčiau reikalaujamų profesijų, įsileisti dar ir medicinos srities specialistų.

Dviejų ministerijų delegacijos nuvažiavo į Europą, kad išrinkus pradžiai 1000 moterų iš tremtinių stovyklų namų ruošos darbams. Si gi grupė numatyta pasiųsti į ligonines ir pagalbos punktus, kur ypatingai trūksta šio personalo. Šiam bandymui gerai pasisekus, bus įvykdyta daugiau tokių transportų, kad pašalinus namų ruošos personalo trūkumą.

Iki šiol jau yra keli tūkstantčiai darbininkų atvykę į Kanadą. Imigracijos įstaigos praneša, kad dabar yra ruošiami planai dar kelių tūkstančių priėmimui. Tarp jų, kurie jau randasi Kanadoje arba yra pakelyje į ten, yra: 4,500 buv. lenkų kareivių žemės ūkio darbams, 7,000 britų pramonei, maždaug 2900 D. P. miško darbams ir 100 mergaičių, kurias atsivežė pramonininkas Dionne.

Pradėjus Kanados vyriausybės remti imigraciją DP, turinčių Kanadoje giminių, daug šimtų galėsia ten naujai įsitaisyti. Rūbų pramonė yra išvysčiusi naują programą ir šimtai Europos vyriškų ir moteriškų rūbų siuvėjų yra laukiami Kanadoje.

Muzikališkumas

— Žinai, brangioji, pereitą naktį miegojau kaip rastas.
— Taip, kaip rastas per kurį ejo piūklas.

Šviesos greitis 186 mylių į sekundą.

KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ

DANGIŠKA ŠVIESA

LIETUVIŲ KRIKŠČIONIŲ

RADIJOS VALANDA

10:15 val. vak.—WGES (1390 k.)

P. CONRAD

FOTOGRAFAS
Mūsų Studija Gražiai ir
Moderniškai Įrengta
420 WEST 63RD STREET
Tel. Englewood 5883-5840

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED — MOTERYS

WANTED
YOUNG LADY
For General Office Work
To Assist Switchboard
and do some typing.
Phone MR. MORAVEC
Superior 0955

WANTED
GIRLS AND WOMEN
To pack Brussel Sprouts
Starting pay 85c per hour.
Raise after 3 weeks.
CALIFORNIA
SPROUT & CELERY CO.
54 S. Water Market
Tel. CANal 5337

Prisipažino
— Sis šuniukas atskiria gerą žmogų nuo blogo.
— Tai kodėl nori jį parduoti?
— Del to, kad kartais įkanda ir mane.

Įdomus Patyrimas
— Eikite tamsta į vidų, — kviečia Izidorius savo kaimyną.
— O tas šuo ar neįkas mažes?
— Taigi ir man būt įdomu žinoti; aš tik vakar jį gavau.

HELP WANTED — VYRAI

VYRIŠKIŲ
FABRIKO PAGELBOS
REIKIA
Algos Pradedant, \$1.03
Apmokėtos šventės ir atostogos.
Grupės apdraudimas teikiamas.
HUB PLATING WORKS
Pushek Rd. at Roosevelt Rd.
BROADVIEW, ILLINOIS

PORTERIA U.S
4:30 val. pp. iki 12:30 val. ryto
90c į VALANDĄ
PASTOVUMAS
CHICAGO ROTOPRINT CO.
4601 W. BELMONT

MŪRININKŲ
Aukštos algos. Ilgam laikui darbas. Northbrook Manor Homes, Waukegan Rd. iki Walter av. ir 3 blokai į vakarus ar telefonuok
CHELL & ANDERSON
STATE 3467

KARPENTERIŲ
Aukštos algos. Ilgam laikui darbas. Northbrook Manor Homes, Waukegan Rd. iki Walter av. ir 3 blokai į vakarus ar telefonuok
CHELL & ANDERSON
STATE 3467

Skaitykite "Sandarą"

John F. Eudeikis LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

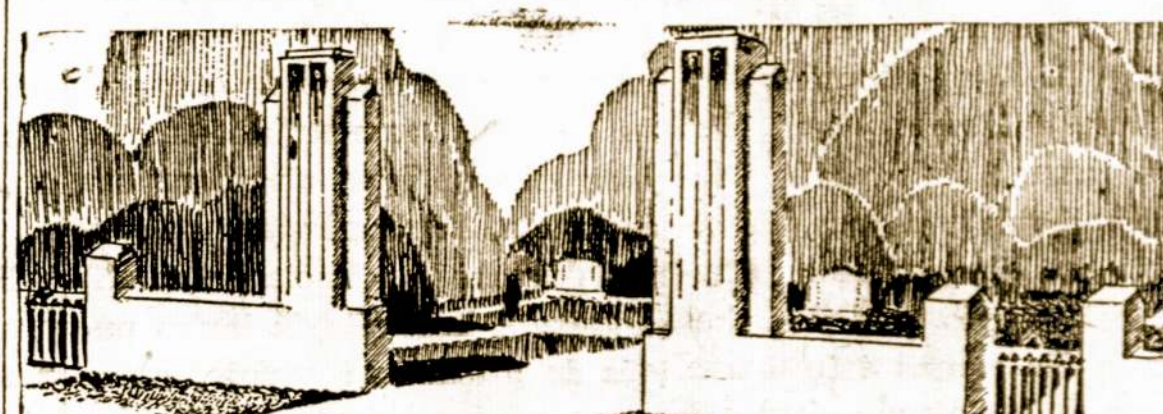
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Ave.
Visi Tel. YARds 1741-1742
4330-34 So. California Ave.
Telefonas LAFayette 0727

DYKAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. WGES. 1390 k.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI
CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ
DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

Ambulancų Patarnavimas Dieną ir Naktį
Turimo Kopolyčias Visose Miesto Dalyse

LACHAWICZ IR SUNUS

Phones: Virginia 6672 Comm. 5765 Pullman 1270
2314 West 23dr Place 10756 So. Michigan Ave.

A. M. PHILLIPS

3307 So. Litanica Ave. Phone Yards 4908

J. J. ZOLP

1646 West 46th Street Phone Yards 0781-0722

P. J. RIDIKAS

3354 So. Halsted Street SKYRIUS 710 W. 18th St.
VISI TELEFONAI: YARds 1419

J. LULEVIČIUS

4348 So. California Ave. Phone Lafayette 5571

LEONARD F. BUKAUSKAS

10821 S. Michigan Ave. Phone Pullman 9557

PETRAS P. GURSKIS

659 West 18th Street Tel. Seeley 5711

Pittsburgho Žinios

Pagaliau ir Pittsburghas
Turės Savo Diena

Tai bus Tag Day rinkliava po visą Pittsburgho miestą. Nors iš dalies ir pavėluota, bet ką padarysi — geriau vėliau, negu niekad. Mūsų pirmininkas adv. Edw. Schultz gana daug dirba, bet vis atsiranda visokių kliūčių. Netik kad reikėjo gaut leidimas iš miesto, bet ir išvalstijos. Todėl pats adv. Schultz turėjo važiuoti į Harrisburgą kad viską tinkamai sutvarkyti.

Tag Day bus šeštadienį, lapkričio 15 dieną. Kokios pasekmės bus, tai priklausys nuo mūsų pačių, kiek prisidėsime prie to kilnaus ir garbingo darbo. Čia bus reikalinga šimtai moterų, merginų ir jaunų mergaičių; taip pat ir vyrų su automobiliais kad aprūpinti rinkėjų reikalingus dalykus.

Lapkričio (Nov.) 15-ta yra šventės diena. Mokyklų nėra ir visos mergaitės tą dieną galėtų pašvest labdariniams tikslams. Taip pat moterys — senos ir jaunos, pasirodykim kad pas mus dar tebėra Tėvynės meilė ir mes savo brolius badaujančius pasistengsim nors kiek išsėlpti.

Į tą darbą yra įsikinke visi lietuviai; visos parapijos su savo klebonais priešakyje. Ne visi skaito laikraščius. Todėl tu, kurie skaito ir žino yra pareiga paprašyti kitų, kad prisidėtų su savo darbu prie Tag-Day ir pagelbėtų lietuviams. Mes, lietuviai turėtumėm visi dalyvauti. Bet nėra nieko blogo jeigu mes paprašysime ir ne lietuvii moterų ir merginų mums pagelbėti Tag Day dienoje parinkti kiek galima daugiau aukų sušėlpti nelaimingųjų lietuvių tremtinių, išblaškytų po

visą pasaulį.
Garbė bus visiems Pittsburgho lietuviams jei gerai pasirodysim ir apšėiai aukų surinksim badaujančiams mūsų broliams ir seserim. Į darbą visi kaip vienas! — Juozas Virbickas.

PAJESKOJIMAI

Ješko Kosto ir Vaclovo
Kaziauskų

Gal būt kas žinote apie Kostą ir Vaclovą Kazlauskus, kilusius iš Žibikų kaimo, Vieksnių valsčiaus. Ješko jų puseserė Aleksandra Veišaitė-Imkienė, gyvenanti Litauische Lager, Kurt-Huber St. 7, (13-a) Ingolstadt, Germany, U. S. Zone.

Greitai, Greitai

Greitai, greitai laikas bėga Saldžių svajonių ir sapnų, Lyg miške garsas nuskambėjo Ir vien tik aidas girdis jų.

Greitai, greitai išvažiuoju Tave palieku vieną čia; Jau greitai, greitai būsiu toli, Užmiršk, užmirški tu mane!

Aš paslaptauti nemokėjau Ir atviros širdies buvau, Užmiršk kad aš tave mylėjau Ir tave vieną pažinau.

Užmiršk tą meilę skaisėia, gryną, Paliko ji tiktai sapne. Tiktai sapnuos už vandenyno Tu aplankys dažnai mane.

Likimas mus abu išskyrė; Tu kita sau susirasi... O tą, ką širdys mūs patyrė — Giliai į širdį užkasi...

Chicagoje

Silver Stradomskis ir Albert Kivilis Zuvo Automobilio Nelaimėj Trečia — Edw. Savickas Sunkiai Sužeistas

Pereita pirmadienį, lapkričio 3 diena, apie trečią val. ryto, ištiko skaudi nelaimės tris jaunuolius lietuvius: Silver Stradomskį, 26 m. amž., 3357 South Morgan St.; Albertą Kivilį, 27 m., 3246 S. Emerald Ave. ir Edwardą Savicką, 21 m. amžiaus, 3122 Wallace St. Jų mašina atsimušė prieš 48 gatvės ir Cottage Grove Ave. į "Saugumo zoną" ir paskiau į elektros stulpą, pavirsdama į krūvą griuvėsių.

Silver Stradomskis tapo užmuštas vietoje; Al Kivilis mirė ligoninė, Ed. Savickas dar gyvas, bet sunkiai sužeistas.

Silver Stradomskis buvo pavyzdingas jaunuolis. Iš pat mažens jis priklausė "Jaunajai Birtutei" ir nuolat dalyvaudavo įvairiuose lietuviškų parengimų programose kaip šokėjas. Tai yra skaudus ir netikėtas smūgis saviškiams, bet ir visai lietuvių. Lai šis įvykis būna pamoka ir kitiems jaunuoliams už neatsargų važiavimą.

Podėkos Laiškai P-niai K. Balchunienei Už Siuntinį Trečiniams

Siomis dienomis sandariečių darbuotoja p-nia K. Balchuniene, 7149 S. Sacramento Ave. gavė iš vienos trečtinės tokį padėkos laiška:

Ne gana Jums mielieji, kad parūpinot afedevituz, bet dar ir pavalgydinot. Gal nepyksit, kad aš su maža dukrele pasinaudosi, nes seserys jau nevalgys.

Mudvi su dukrele dabar labai Jums dėkojam ir nežinom kaip atsidėkosim, bet tikrai neliksime skolingos. Žodžiais juk sunku parašyti, kaip jums daug padėjot, jog valgis tai didžiausia mūsų galvosena. Ypač vaikams tai reikia juk ką nors duoti, nuo savęs atsisakyti.

Man gaila Jūsų rūpesčio, kad taip daug del tikrų turit, bet Dievas Jums tikrai padės. Norėtum, kad galėtum pas jus atvažiuoti ir Jūsų rūpestį atlyginti, bet atrodo kad kol kas supku, o čia jums taip baisu, nes visą laiką atrodo, kad vėl bus tas pats, nes pas mus jau smarkiai jaučiasi. Gal ir šita pergyvensim ir vėl bus gerai, su tuo mes ir tą viltį tik ir turim ir gyvename čia. Daug, daug geros laimės Jums ir Jūsų vyrui linkim.

Mazonienė ir Mano Dukrelė.

Chicagoje Praėjo Visas Koalicionis Tikietas

Pereita antradienį, lapkričio 4 dieną Chicagoje įvyko balsavimai išrinkimui 21 Superior Court teisėjo. Kadangi tai buvo sudarytas koalicionis republikonų ir demokratų partijos sąrašas, tai jis visai ir praėjo.

Tiesa, prieš pat rinkimus buvo kilęs pasipriešinimas vienam koalicionys sąrašo kandidatui, būtent Cook apskrities prokuroro padėjėju Wilbert F. Crowley ir jo vietin norėta pastatyti prof. Homer F. Carey. Bet prieš vėją nepapūsi — prieš dubeltą politiką mašinę nieko nepadarysi.

Kortų ir Kauliukų Pramoga Sekmadienį, Gruodžio 14 Dieną

Bendro Amerikos Lietuvių Salpos Fondo 108-to skriaus Kortų ir Kauliukų pramoga įvyks sekmadienį, Gruodžio-Dec, 14 d., 1947. Dariaus-Girėno mazgoje svetainėje, 4416 S. Western Ave. Bus puikių dovanų, skandinių užkandžių ir gėrimų. Pradžia 3:30 val. popiet.

Visi kviečiami skaitlingai dalyvauti ir smagiai praleisti laiką, kartu paremsite ir labdariną tikslą. Kokiam tikslui pelnas yra skiriamas, aiškinti nebereikia, užtenka tik žinoti, kas tą pramogą rengia.

Specialis Susirinkimas

Tas pats BALF'o 108 skyrius turės savo nepaprastą surinkimą sekantį antradienį, lapkričio 11 dieną, 7:30 val. vakare, p-nų G. Griubų rezidencijoje, 5918 So. Kedvale Ave. Visos ir visi šio skriaus nariai ir draugai-rėmėjai prašomi atsilankyti, nes turime daug reikalų apsarstyti.

BALF 108 Skyr. Valdyba.

Chicagos Lietuvių Mot. Klubas Gražiai Dirba

Teko patirti, kad šis gražus Chicagos lietuvių materų būrys, rengia didelę pramogą 18 dieną lapkričio. Jos ruošia trilypę vakaro programą — kortų lošimas, Pynoklio kontestas vyrams ir skrybėlių paroda moterims. Šį rengimą remia ir Dariaus-Girėno Legionierių Postas duodamas svetainę dykai. Bus daug pryžų ir malonių supryžų svečiams. Pelnas skiriamas tremtinių šelpimui. Todėl visi geri lietuviai kviečiami dalyvauti šioje šaunioje pramogoje.

Parapijiečiai Džiaugiasi Turedami Sumanų Ir Energinga Klebona

Pastaruoju laiku 18-tos gatvės lietuvių parapija gerokai pasipuošė, ir tai ačiu tam, kad mes turime sumanų ir energingą kleboną asmenyje kun. A. Martinkaus. Tapo atremontuota mokykla, aptverkytas mokyklos kiemas (vaikučiams žaisti) aptaisyta bažnyčia iš lauko pusės ir gražinama viduje, suvedant naujas šviesas ir kitokių pagerinimus bei pagražinimus. Parapijiečiai džiaugiasi kad dabar jie turi tikrą gaspadorių.

Beja, visus remonto darbus atlieka plačiai žinomas kontraktoriaus p. Geo. Borchertas. Jis gerai sukojoja su mūsų klebonu ir visos kliūtys lengvai nugalamos. — Parapijonas.

Šis Geras Palyginimas Tinka Ir Tavorščiams

Chicagos bolševikų gazietta "Vilnis" sako:

"Kongreso nariai per valandą gauna nuo 7 iki 12 dolerių.

"O Amerikoje yra darbininkų ypač Pietuose, kurie į valandą gauna tik 50 centų.

"Lygios progos, ar ne?"

Bet mes norime "tavorščiams" pastebėti, kad ir Rusijos komisarai ir komisarukai gauna nuo 10,000 iki 25,000 ir daugiau rublių mėnesiui, o paprastas darbininkas — 300 rublių mėnesiui.

Lygios progos, ar ne, tavorščiai?

MARQUETTE PK.

Pavojus Nepraėjo

Jau antra savaitė, kai p. Valentas, 7332 S. Talman Ave. randasi Sv. Kryžiaus ligoninė. Jis yra suparalizuotas ir be to atsirado kitokių komplikacijų. Yra Dr. Juškos globoje.

Atvyksta Chicagon Naujas Daktaras

Sios savaitės šeštadienį laukiamas Chicagon atvykstant iš Europos daktaras Jonas Bakšys. Jo žmona su dukterim ir sūnum yra atvykus jau praėjusią žiemą ir gyvena Brighton Parke. Jos tėvai Kailiūnai gyvena Marquette Parke.

Vokietijos Pašto Sugebėjimas

Marquetteparkietis Dominikas Kailiūnas, rašydamas laiška tremtiniui Broniui Striaukui į Muencheną užmiršo uždėti to miesto vardą. Paženklino tik ga vejo vardą-pavarde, gatvę ir numerį. Laiškas buvo siustas oro paštu ir nebuvo gražintās del nepilno adreso. P. Kailiūnas atsiminė nepaženklintą miesto tik kai laiškas jau buvo pasiustas. Spėjo, kad jokiū būdu tas laiškas adresu nepasiekis. Bet jo ir gavėjo nusistebėjimui laiškas bu sustrukdyto adresu patsiekė. P. Striaukas, rašydamas atsakymą priminė, kad kitu sykiu nepamirštu padėti "Muenchen". P-nas Striaukas yra buvęs Kauno policijos nuovados viršininkas.

Naujas Vargoninkas

Nuo lapkričio 1 dienos Marquette Parko lietuvių bažnyčioje pradėjo vargonuoti naujas vargoninkas. Juo yra jaunas vyras Antanas Giedraitis. Jis yra pasižymėjęs muzikas. Jo vargonavimas švelnus ir giedojimas malonus.

Pasiuntė Afidevitą

Marquetteparkietis — Jonas Pratapas pasiuntė afidevitą kunigui Antanui Petraičiui, buvusiame Eržvilko parapijos klebonui. Jis yra labai daug nukentėjęs nuo rudųjų ir raudonųjų fašistų. Dabar jis randasi Vokietijoje lageryje ties Oldenburgu.

Pilgrimų kelionė į Ameriką laivu "Mayflower" tęsės 65 dienas.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Ir VĖL NUTARĖ IŠMOKĖTI šerininkams už paskutinius 6 mėnesius 3% nuosimčius ant Paid Up-Shares Savings, ir 2% ant visų kitų Share Savings.

Pas mus kiekvieno nario indėliai yra apdrausti iki \$5,000 per FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION CORPORATION, Washington, D. C. Pas mus pinigai visada buvo ir yra išmokami ant pareikalavimo.

Mes kviečiame tamstą pasidėti savo pinigus taupymui šioj inšurintoj, tvirtyj ir smarkiai augančioj finansinėj įšaigoj, kur visų indėliai yra po Valstijos, ir po Federalės Valdžios priežiūra.

Mūsų raštinė nuosavam name yra viena iš puikliausiai įrengtų, kur gausite malonų ir teisingą patarnavimą.

Mes kviečiame ir tolimesnius Amerikos lietuvius siūsti taupymui pinigus per pašat į šią Bendrovę, kiekvieno prišūsti pinigai bus umai ir teisingai pakvituoti.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

JOHN PAKEL, President
6234 S. Western Avenue Chicago 36, Illinois

Dariaus-Girėno Postas Paminės Karo Paliuobų Dieną Lapkričio 9-tą

JOHN J. KARIAITIS, Komandierius

Dariaus-Girėno Post No. 271, The American Legion, kasmet tam tikromis iškilmėmis paminimo pirmojo Pasaulinio Karo paliauobų dieną, būtent lapkričio 11-tą. Šie paminėjimai rengiami sekmadieniai, kad davus progos tose iškilmėse dalyvauti ir plačiai Chicagos lietuvių visuomenei. Taip bus daroma ir ši-met.

Šįmet Paliuobų Dienos paminėjimo iškilmės bus suruoštos lapkričio (Nov.) 9 dien., sekmadienį. Iškilmės šįmet ruošiamos didesnė ir programa gražesnė, didesnė ir spalvingesnė. Per šias iškilmes bus įvedinta virš 200 naujų narių, kurie bėgyje pastarųjų metų įsirašė į Dariaus-Girėno Postą. Taipgi, bus rodomi įdomūs judami paveiksai ir šokiai.

Visa programa prasidės 7 val. vakare, Dariaus-Girėno Posto salėj, 4416 S. Western Ave.

Visa Chicagos ir apylinkės lietuvių visuomenė kviečiama iš anksto dalyvauti patriotinėse ir gražiose naujų narių priėmimo ceremonijose. Įžanga visiems veltui.

Viso Posto vardu —
Jonas J. Karaiaitis,
Posto Komandierius.
Frank Zelis, Jr. Vice-Com.
Juozas A. Mickeliūnas,
Publicity Chairman.

Bolševikai Ši Tą Pešė A. D. Kaulakio Byloje

Padarė Mums Nemažai Nuostolių ir Išsikvojo Laiko

Jau buvo pranešta, jog "Vilnis" reporterkos J. Skeberdytės skundas prieš A. D. Kaulakį buvo nagrinėjamas Superior Teisme, Chicagoje, ir jog jury išteisino A. D. Kaulakį. Taigi bolševikai bylą pralaimėjo. Bet tai dar ne visa istorija.

Bolševikai legaliskom priemonėm prisikabino prie Chicagos Lietuvių Tarybos nario už tai, kad tas išvedė "Vilnis" reporterką už triukšmavimą iš įvykusio Amerikos Lietuvių Kongreso lapkričio 29-30 dienose, 1945 metais. Teisme jie nieko nepesė, bet už tai laimėjo kitokiū atžvilgiu.

Pirmaisiai jie padarė priešingai pusei nuostolių, kurie siekia virš tūkstančio dolerių. O kiek sugaišino laiko, apie tai nėra reikalo kalbėti. Bolševikai iš anksto žinojo, kad bylos negali laimėti, nes jai nebuvo jokio pagrindo. Bet vis vien samdė advokatus, reikalavo jury, pasinaudodami tomis laisvėmis ir privilegijomis, kurių jie patys nepripažįsta.

Priešinga jiems pusė priėmė tą iššaukimą ir gynėsi tomis pačiomis legaliskomis priemonėmis. Panašių incidentų bolševikai gali išprovokuoti ir ateityje, bet mes iš anksto galime juos išspėti, kad nuolaidų nebus, nors teismai ir kajuoją pinigū.

— Patrimpas.

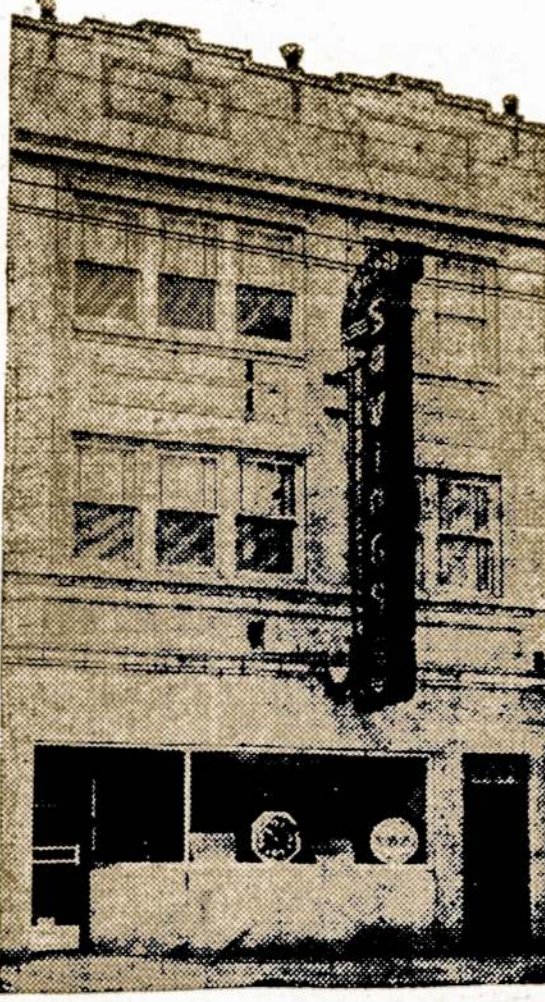
Birutės Choras Rengia Koncertą Gruodžio 7 d.

Pirmutinis "Birutės" choro vakaras bus sekmadienį, gruodžio 7 dieną, Lietuvių Auditorij. Bus patiektos ištraukos iš St. Simkaus "Atsiveikinimas su Tėvyne". Patsai "Birutės" choras patiekis gražiū liaudies dainū, kuriū esame išsilgę.

Skaitykite "Sandarą"

MARGUTIS
"DIENŽODIS" LEIDZIAMAS
NUO 11 BALADZIO, 1932
1450 KIL. — 12 METAI

WHFC
(1450 Kil.)
Sekmadieniai — 1 val. popiet.
Darbo Dienomis — 9:30 v. v.
PENKTADIENIAIS NUO 7 iki 8 val. vakare

JOHN PAKEL, President
6234 S. Western Avenue Chicago 36, Illinois

Susipažinkite Su Chicagos Kultūrinėmis Įstaigomis

7. Mokslo ir Pramonės Muziejus.

Rašo MIKAS ŠILEIKIS

Muziejus randasi Jackson Parke. Pasiekti galima gatvėkariais, busais, elevatoriais ir I.C. traukiniu. Tel. Plaza 8100.

Čia yra įrengti fizikos mokslo demonstravimui įtaisymai, mėsinos, parodo, kaip pagrindinė: fizikos principai pritaikomi namams ir pramonėje. Lankytojų patogumui ir, kad būtų galima pasimokinti, muziejus yra padalintas į 9 skyrius: Fizika, chemija, kuras ir metalai, jėga, transportacija, medicinos mokslas, inžinerija, statyba ir grafikos menas. Publika yra kviečiama dėtis prie grupiū, kuriom vadovauja ir aiškina muziejaus atstovas. Už tai mokėti nereikia.

Įdomiausia iš visū čia esamū parodoje dalykū, yra anglies kasykla ir plieno liejykla. Jos yra taip įrengtos, kaip tikrosios kasyklos ar liejyklos ir jos veikia-operuoja. Parodo, kaip milžiniškas elektros deneratorius išleidžia milijonū voltū elektros. Muziejus atidaras kasdien, iš-

Parsiduoda Rezidencija

8 dideliū kambariū; karštu vandeniu šildoma. Lotas 37x125. Netoli 55 ir Kedzie Ave. Saviņinkas yra sergentis. Atsikreipkite po 6 vakare, pašaukiant — Stewart 1300

DR. S. NAIKELIS

TEL. LAFAYETTE 7020
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Rezidencija ir Ofisas
3417 S. Halsted Street
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vak.
Nedėliomis pagal Sutartį

Dr. EMILY V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Res. Tel. REPublic 0054
Jeigu Neatsiliepia —
Šauk KEDzie 2868
VALANDOS:

Kas diena nuo 1 iki 3 val. po pietū ir nuo 6 iki 9 val. vakarais Trečiadienio vakarais ir Sekmadieniai pagal Susitarimū

Namų Taisytojas

GEO. BORCHERTAS
Pertaiso Senus ir Stato Naujus Namus. Turi Pilyną Apdraudą Savininkams ir Darbininkams.
10546 S. Artesian Av.
Tel. Cedarcrest 1739

Dr. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius Kveivas Akis Itaiso
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
kampus 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki
Nedėlioj pagal sutartį.

Monarch Liquor Co.

N. KANTER, Sav.
Specialėmis Kainomis
Čia Galite Gauti Degtinės, Brundės, Rum, Gin, Vyno Krėdialų Įvairiausių Rūšiū.
3529 So. Halsted St.
Phone YARDS 6054

skiriant Kalėdų dieną. Vasaros metu lankymo valandos yra: nuo 9:30 ryto iki 5:30 popiet. Žiemos muziejū uždaro 4:00 popiet. Įžanga visuomet nemokama. Čia pat yra ir valgykla, kuria publika gali naudotis.

Anglijos parlamentas turi 615 atstovū.

Maryland sostinė yra Annapolis.

ADVOKATAI

JOHN B. BORDEN
Lietuvis Advokatas
2201 W. Cermak Rd.
Ofiso valandos: Kasdien nuo 2—4 Išskyrus Trečiadienius.
Telefonas Canal 1178
Vakarai Pagal Sutarties.
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas Republic 0606

Tel. VIRginia 6583

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Rd.

Valandos: 1-3 p.p. ir 7-8 v. vak. Šeštadieniai nuo 1 iki 3 popiet Trečiad. ir Sekmad. ofisas yra uždarytas.

REZIDENCIJA:
3241 West 66th Place
Tel. REPublic 7893

Phonų Calumet 7358

DR. M. ŽILVITIS
DENTISTAS
3246 S. Halsted Street

Dr. Margeris
3325 S. Halsted St.

Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietū ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Šventadieniai tik susitarus
Phone YARDS 7299

Tel Pullman 8277

I. E. MAKARAS, M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 PARNELL AVE.
Chicago 28, Ill.

YARDS 2246

DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 7 vakaru
Seredoj pagal sutartj.

YARDS 4787

DR. STRIKOL'IS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas: 4645 So. Ashland Ave.
Ofiso valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val.
Ned., Serd. ir Sabatos vakarais
Tik pagal sutartj

Namų Tel. Prospect 1930

Phone YARDS 5921

Reg. Tel. KENwood 5107

DR. BERTASH
756 W. 35th Street
Cor. of 85th and Halsted Sts.

Ofiso valandos nuo 1-3; 6:30-1:30
20 Metų Patyrimo
VALANDOS: 6-8 val. vakaru
Šeštadieniai visą dieną. Kito
mūs valaudomis—pagal sutartj

Victory 1522

DR. J. KULIS
Valandos:
9 iki 12 a.m.—6 iki 2 p.m

LIETUVIS GYDYTOJAS IR
CHIRURGAS
3259 So. Halsted St. CHICAGO